

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2025
(OR. en)

16733/25

**Διοργανικός φάκελος:
2025/0398 (NLE)**

**COMPET 1334
RECH 555
FIN 1550
ENER 673**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	10 Δεκεμβρίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 760 final
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την έγκριση του ερευνητικού προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, για τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το πρόγραμμα, για τις δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, και για την κατάργηση των αποφάσεων 2003/77/EK και 2008/376/EK

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 760 final.

σνημμ.: COM(2025) 760 final

Βρυξέλλες, 10.12.2025
COM(2025) 760 final

2025/0398 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση του ερευνητικού προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, για τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το πρόγραμμα, για τις δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, και για την κατάργηση των αποφάσεων 2003/77/ΕΚ και 2008/376/ΕΚ

{SWD(2025) 409 final} - {SWD(2025) 410 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι η επανεξέταση της ισχύουσας νομοθεσίας του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (στο εξής: TEAX).

Με την παρούσα απόφαση του Συμβουλίου θα καταργηθούν οι διατάξεις της απόφασης 2008/376/ΕΚ του Συμβουλίου¹ και της απόφασης 2003/77/ΕΚ του Συμβουλίου², όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση (ΕΕ) 2021/1207 του Συμβουλίου³.

Η πρόταση αποσκοπεί στην απλούστευση και την επιτάχυνση των επενδύσεων στο πλαίσιο του TEAX, μεταξύ άλλων με την αύξηση της ελκυστικότητάς του και τη συνέχιση της χρήσης του μέρους της υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (στο εξής: ΕΚΑΧ) και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (στο εξής: περιουσιακά στοιχεία), για τη χρηματοδότηση δύο εξαμηνιαίων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα έρευνας και καινοτομίας από το 2027 έως το 2030 με στόχο την ενίσχυση του αντικτύπου.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, η παρούσα πρόταση συγχωνεύει τις διατάξεις που περιλαμβάνονταν χωριστά στο παρελθόν στις δύο καταργούμενες αποφάσεις, δηλαδή τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το ερευνητικό πρόγραμμα του TEAX και τις δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των πόρων του TEAX. Σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 37 που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁴. Τόσο οι τεχνικές όσο και οι δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές υπόκεινται στην ίδια διαδικασία έγκρισης⁵. Ο λόγος για την επιλογή να προταθεί η συγχώνευση των τεχνικών και των δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών σε μία απόφαση είναι να καταστεί η πρόταση απλούστερη και ευκολότερα κατανοητή, ώστε να αποτελεί την «απλούστερη μορφή ενωσιακής δράσης» κατά την έννοια της εργαλειοθήκης για τη βελτίωση της νομοθεσίας⁶. Παρέχει την ευκαιρία να επανεξεταστεί και να ευθυγραμμιστεί η πλήρης

¹ Απόφαση 2008/376/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2008, για την έγκριση του ερευνητικού προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα και σχετικά με τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το πρόγραμμα (ΕΕ L 130 της 20.5.2008, σ. 7).

² Απόφαση 2003/77/ΕΚ του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 2003, για τον καθορισμό δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (ΕΕ L 29 της 5.2.2003, σ. 25).

³ Απόφαση (ΕΕ) 2021/1207 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2021, για την τροποποίηση της απόφασης 2003/77/ΕΚ για τον καθορισμό δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (ΕΕ L 261 της 22.7.2021, σ. 47).

⁴ Πρωτόκολλο (αριθ. 37) σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (ΕΕ C 115 της 9.5.2008, σ. 327).

⁵ Πρωτόκολλο (αριθ. 37), άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο: «Το Συμβούλιο θεσπίζει, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα μέτρα για τον καθορισμό των πολυετών δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση του περιουσιακού στοιχείου του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, καθώς και των τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών για το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου αυτού.».

⁶ [Βλ. κεφάλαιο 4 με τίτλο «Compliance, implementation and preparing proposals» \(Συμμόρφωση, εφαρμογή και προετοιμασία προτάσεων\) της εργαλειοθήκης για τη βελτίωση της νομοθεσίας «Better](#)

διατύπωση και των δύο πράξεων και να διευκολυνθεί η έγκριση και η συζήτηση στο Συμβούλιο, δεδομένου ότι παρέχεται πλήρες πλαίσιο και για τις δύο δέσμες κατευθυντήριων γραμμών. Η μεταρρύθμιση του TEAX είναι αναγκαία διότι στο τέλος του 2027 θα λήξουν οι διατάξεις που περιγράφονται στην απόφαση 2021/1208 του Συμβουλίου, η οποία επιτρέπει τη χρήση μέρους των περιουσιακών στοιχείων για ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Στην πρόταση λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις από την εκ των προτέρων αξιολόγηση που συνοδεύει την παρούσα πρόταση, καθώς και οι υποδείξεις των συμβουλευτικών ομάδων άνθρακα και χάλυβα και των κρατών μελών που εκπροσωπούνται στην επιτροπή άνθρακα και χάλυβα.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση αποτελεί μέρος της δέσμης νομικών μέτρων για την αναθεώρηση του TEAX και του ερευνητικού του προγράμματος. Θα διαιρεθεί σε δύο νέες προτάσεις αποφάσεων του Συμβουλίου: μία για τη θέσπιση των μέτρων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου αριθ. 37 και μία για τον καθορισμό των δημοσιονομικών και των τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας της ΕΕ⁷, την οποία παρουσίασε η Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2025, καθορίζεται νέος χάρτης πορείας μέτρων για τα επόμενα έτη, στόχος των οποίων είναι η τόνωση του δυναμισμού και της οικονομικής ανάπτυξης της Ευρώπης, δεδομένου ότι η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και η απανθρακοποίηση συγκαταλέγονται στις επιταγές μετασχηματισμού που προσδιορίζονται στην έκθεση Draghi. Σε συνδυασμό με την ανάγκη να γεφυρωθεί το χάσμα καινοτομίας, να μειωθούν οι υπερβολικές εξαρτήσεις και να αυξηθεί η ασφάλεια, η απανθρακοποίηση θεωρείται ισχυρή κινητήρια δύναμη για ανάπτυξη, η οποία πρέπει να είναι ενσωματωμένη στις βιομηχανικές, ανταγωνιστικές, οικονομικές και εμπορικές πολιτικές.

Στις 26 Φεβρουαρίου 2025 η Επιτροπή έδωσε συνέχεια με την παρουσίαση κοινού χάρτη πορείας για την απανθρακοποίηση και την ανταγωνιστικότητα με τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία⁸. Σκοπός του κοινού χάρτη πορείας είναι η μετάβαση της Ευρώπης σε μια απανθρακοποιημένη οικονομία έως το 2050 και η παροχή ενός πλαισίου για τη στήριξη της ευρωπαϊκής βιομηχανίας με ισχυρότερο οικονομικό κίνητρο για κλιματικά ουδέτερες επενδύσεις σε ενεργοβόρες βιομηχανίες, στην κυκλικότητα και σε καθαρές τεχνολογίες. Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία καθορίζει απτά μέτρα για τον σκοπό αυτό και αναφέρει τον χάλυβα μεταξύ των βιομηχανικών προϊόντων των οποίων η ζήτηση μπορεί να διαμορφωθεί σημαντικά μέσω ιδιωτικών προμηθειών. Κάνει επίσης αναφορές στην εφαρμογή του κανονισμού του 2024 για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών⁹, ο οποίος αποσκοπεί στην ενίσχυση της παραγωγικής ικανότητας στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ευρώπη, καθώς και στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία¹⁰, με την οποία έχει αναληφθεί η δέσμευση για στήριξη ρηξικέλευθων τεχνολογιών

[Regulation», εργαλείο αριθ. 40](#), σ. 345: *Explain the choice of instrument — Has the simplest form of Union action (instrument) been chosen?* [Αιτιολόγηση της επιλογής του μέσου — Έχει επιλεγεί η απλούστερη μορφή δράσης (μέσου) της Ένωσης;].

⁷ COM(2025) 30 final.

⁸ COM(2025) 85 final.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1735 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 (ΕΕ L, 2024), 28.6.2024).

¹⁰ COM(2019) 640 final.

καθαρού χάλυβα, ώστε να αναπτυχθεί μια διαδικασία παραγωγής χάλυβα μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών έως το 2030. Ο κοινός χάρτης πορείας συνοδεύεται επίσης από σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια¹¹ με στόχο την ενίσχυση της Ενεργειακής Ένωσης και πρότεινε δράσεις για τη διασφάλιση οικονομικά προσιτής, αποδοτικής και καθαρής ενέργειας για όλους τους Ευρωπαίους.

Επιπλέον, το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα¹², το οποίο δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 19 Μαρτίου 2025, αποσκοπεί στη στήριξη μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής παραγωγής χάλυβα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο της εστίασής του στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων έργων απανθρακοποίησης μέσω πρωτοπόρων αγορών και δημόσιας στήριξης, το σχέδιο αναδεικνύει τον ρόλο του TEAX όσον αφορά την παροχή σημαντικής χρηματοδότησης στον τομέα της χαλυβουργίας στο στάδιο της καινοτομίας, με σκοπό τη στήριξη της μετάβασης σε καθαρό χάλυβα. Επιπλέον, η Επιτροπή εξήγγειλε ήδη «συνολική μεταρρύθμιση του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, με σκοπό την απλούστευση και την περαιτέρω επιτάχυνση των επενδύσεων στην έρευνα στον τομέα του χάλυβα, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας για αμυντικές εφαρμογές».

Τέλος, με τον κανονισμό για το μεθάνιο¹³, ο οποίος εκδόθηκε το 2024, επιδιώκεται η μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας και θεσπίζονται απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων και τον μετριασμό των εκπομπών μεθανίου από ανθρακωρυχεία.

Η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας ανέδειξε την ανάγκη λήψης μέτρων για την απανθρακοποίηση, τα οποία πρέπει να συμπληρωθούν περαιτέρω από δράσεις σχετικά με οριζόντιους παράγοντες διευκόλυνσης, όπως, π.χ., με την απλούστευση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, τη μείωση του φόρτου και την προώθηση της ταχύτητας και της ευελιξίας. Αυτό συνδέεται επίσης με την ευρύτερη συζήτηση σχετικά με την απλούστευση του σύνθετου τοπίου των ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης, ώστε η χρηματοδότηση της Ένωσης να καταστεί πιο αποτελεσματική και να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο. Στο πλαίσιο της πρότασης της Επιτροπής, της 16ης Ιουλίου 2025, για ένα φιλόδοξο και δυναμικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, δίνεται έμφαση στη διασφάλιση της παροχής μεγαλύτερης ευελιξίας της καθιέρωσης απλούστερων, πιο εξορθολογισμένων και εναρμονισμένων χρηματοδοτικών προγραμμάτων και της τόνωσης της ανταγωνιστικότητας.

Οι πρόσφατες εξελίξεις πολιτικής που περιγράφονται ανωτέρω συμβαδίζουν με τους στόχους του ερευνητικού προγράμματος του TEAX για τη στήριξη της μετάβασης των τομέων του άνθρακα και του χάλυβα. Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι το ερευνητικό πρόγραμμα του TEAX προσαρμόζεται αναλόγως και επιτρέπει τις αναγκαίες επενδύσεις προς επιτάχυνση της απανθρακοποίησης και στους δύο τομείς. Για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης συνέπειας με άλλες συναφείς πολιτικές της ΕΕ, οι προτεραιότητες που εξετάζονται στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος του TEAX θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη και σε άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ μετά το 2030.

¹¹ COM(2025) 79 final.

¹² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα» [COM(2025) 125 final].

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1787 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 (ΕΕ L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση είναι το άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο του πρωτοκόλλου αριθ. 37, το οποίο προβλέπει τη θέσπιση μέτρων για τον καθορισμό των πολυετών δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση του υπό εκκαθάριση Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (EKAX) και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, καθώς και των τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών για το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου αυτού.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του ερευνητικού προγράμματος του TEAX μπορούν να υλοποιηθούν μόνο σε επίπεδο ΕΕ, μέσω της αναθεώρησης της ισχύουσας νομοθεσίας.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση είναι αναγκαία για την έγκριση των μέτρων σχετικά με τη θέσπιση, αφενός, των δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων και, αφετέρου, των τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών για το ερευνητικό πρόγραμμα του TEAX.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 2 δεύτερο εδάφιο του πρωτοκόλλου αριθ. 37, η παρούσα απόφαση του Συμβουλίου πρέπει να εκδοθεί από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Η πρόταση βασίζεται στα αποτελέσματα της εκ των προτέρων αξιολόγησης, κατά την οποία διεξάγεται διαδικασία παρακολούθησης του ερευνητικού προγράμματος του TEAX για την περίοδο 2021-2024 και των εκθέσεων των τεχνικών ομάδων για τα έτη 2022 και 2023.

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Οι συμφεροντούχοι του TEAX συμμετείχαν σε διάφορες ad hoc συνεδριάσεις, σε ειδικές συνεδριάσεις των συμβουλευτικών ομάδων (της συμβουλευτικής ομάδας άνθρακα και της συμβουλευτικής ομάδας χάλυβα), όπως στις κοινές συνεδριάσεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2025 και της 12ης Μαΐου 2025, καθώς και στην επιτροπή άνθρακα και χάλυβα (COSCO), με τελευταία συνεδρίαση στις 23 Σεπτεμβρίου 2025. Πραγματοποιήθηκε επίσης ειδική εκδήλωση δημόσιας διαβούλευσης στις 19 Ιουνίου 2025.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Η παρακολούθηση της περιόδου προγραμματισμού 2021-2024 του ερευνητικού προγράμματος του TEAX στο πλαίσιο της εκ των προτέρων αξιολόγησης, η οποία διενεργήθηκε σε συνεργασία με τον Εκτελεστικό Οργανισμό Έρευνας, σε συνδυασμό με διαβουλεύσεις με τους συμφεροντούχους, παρείχε την αναγκαία εμπειρογνωσία.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων για την προτεινόμενη αναθεώρηση.

Η παρούσα απόφαση του Συμβουλίου αφορά τροποποίηση ήδη ισχύουσας νομοθεσίας βάσει του πρωτοκόλλου αριθ. 37 και έχει μικρό μόνο αντίκτυπο. Στις περιπτώσεις αυτές, η εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας¹⁴ διευκρινίζει ότι δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων. Επιπλέον, στο ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα, της 19ης Μαρτίου 2025, εξαγγέλθηκε πρόταση μεταρρύθμισης του TEAX για το ίδιο έτος και καθορίστηκε ήδη, βάσει της ανάλυσης που διενεργήθηκε για το σχέδιο δράσης, ο κύριος προσανατολισμός πολιτικής της μεταρρύθμισης: «[η] απλούστευση και [η] περαιτέρω επιτάχυνση των επενδύσεων στην έρευνα στον τομέα του χάλυβα, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας για αμυντικές εφαρμογές». Ωστόσο, η προτεινόμενη αναθεώρηση εξακολουθεί να υποστηρίζεται από την ανάλυση εκ των προτέρων αξιολόγησης, όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η πρόταση βασίζεται στα αποτελέσματα της διαδικασίας εκ των προτέρων ανάλυσης που συνοδεύει την πρόταση. Η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει εκτιμήσεις σχετικά με τον τρόπο απλούστευσης και επιτάχυνσης της υποστήριξης που παρέχεται από το ερευνητικό πρόγραμμα του TEAX, συμπεριλαμβανομένων τρόπων για την αύξηση της ευελιξίας και της προβλεψιμότητας για τους δυνητικούς αιτούντες.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση συνάδει με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν δημιουργεί νέες υποχρεώσεις που θα επιβάρυναν τον γενικό προϋπολογισμό στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Στο τέλος του 2027 θα διενεργηθεί παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του ερευνητικού προγράμματος του TEAX.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Με την παρούσα απόφαση του Συμβουλίου θα καθοριστούν οι δημοσιονομικές και οι τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα.

Με την παράλληλη τροποποίηση της απόφασης 2003/76/EK του Συμβουλίου για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου αριθ. 37 επεκτείνεται το χρηματοδοτικό κονδύλιο του ερευνητικού προγράμματος σε 200 εκατ. EUR ετησίως προκειμένου να επιταχυνθούν οι

¹⁴ Βλ. εργαλείο αριθ. 7 της εργαλειοθήκης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας ([Better Regulation toolbox](#)).

επενδύσεις έρευνας και καινοτομίας (στο εξής: E&K) στους οικείους τομείς και να διευρυνθεί το φάσμα των εμπλεκόμενων φορέων. Ο αυξημένος προϋπολογισμός επιτρέπει την ανοδική ευθυγράμμιση των ποσοστών χρηματοδότησης με τα ενωσιακά προγράμματα χρηματοδότησης της έρευνας, ώστε να είναι εφικτή η μεγαλύτερη συμμετοχή δημόσιων και ακαδημαϊκών φορέων.

Η παρούσα απόφαση στηρίζει τον στόχο αυτό, δεδομένου ότι προβλέπει τα εν λόγω υψηλότερα ποσοστά χρηματοδότησης για τη βιομηχανία, η οποία θα στηρίξει καλύτερα τις επενδύσεις στη βιομηχανική έρευνα και τα αποτελέσματά της. Προβλέπει επίσης τη χρήση του μηχανισμού αλληλασφάλισης, ο οποίος θα επιτρέψει τη μείωση των εγγυήσεων που απαιτούνται από τους αιτούντες και την αύξηση του ποσοστού διαθέσιμης προχρηματοδότησης.

Επιπλέον, παρέχει τη δυνατότητα αυξημένης ευελιξίας για τα μέσα, χάρη στην εγκατάλειψη της καθορισμένης κατανομής της χρηματοδότησης σε ετήσιες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα μεγάλης αξίας. Η παρούσα απόφαση προβλέπει έναν σχεδιασμό πιο προβλέψιμο με την έγκριση εξαμηνιαίων προγραμμάτων εργασίας, μειώνοντας παράλληλα τον χρόνο από τη σύλληψη της ιδέας έως την επιχορήγηση, με την καθιέρωση δύο προθεσμιών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων κάθε έτος και ενός εξορθολογισμένου φάσματος τύπων έργων.

Αποσαφηνίζει τους όρους που σχετίζονται με ανησυχίες ως προς την ασφάλεια στο πλαίσιο έργων με εφαρμογές διπλής χρήσης (στρατιωτικές και μη στρατιωτικές).

Στα άρθρα 10 έως 18 καθορίζονται οι τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το ερευνητικό πρόγραμμα, με αναθεωρημένους γενικούς και ειδικούς ερευνητικούς στόχους και όρους προσκλήσεων, οι οποίοι καθορίζονταν κατά το παρελθόν στην απόφαση 2008/376/EK του Συμβουλίου. Στα άρθρα 19 έως 26 καθορίζονται οι δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες καθορίζονταν κατά το παρελθόν στην απόφαση 2003/77/EK του Συμβουλίου.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση του ερευνητικού προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, για τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το πρόγραμμα, για τις δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, και για την κατάργηση των αποφάσεων 2003/77/ΕΚ και 2008/376/ΕΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο αριθ. 37 σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για τους σκοπούς του πρωτοκόλλου αριθ. 37 σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) .../... του Συμβουλίου², η Επιτροπή οφείλει να διαχειρίζεται την υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, τους πόρους του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα.
- (2) Το ερευνητικό πρόγραμμα θα πρέπει να συνεισφέρει στην αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία στα κράτη μέλη, ώστε να συμβάλει με τον τρόπο αυτό στην επίτευξη του στόχου συνολικών επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη που θα αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Ένωσης.
- (3) Για τον σκοπό αυτό, και σύμφωνα με τους στόχους του ερευνητικού προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (στο εξής: ερευνητικό πρόγραμμα), το οποίο εγκρίθηκε δυνάμει της απόφασης 2008/376/ΕΚ του Συμβουλίου³, η χρηματοδότηση θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις εξελισσόμενες ανάγκες πολιτικής και τις προτεραιότητες της Ένωσης, όπως

¹ ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

² Απόφαση (ΕΕ) .../... του Συμβουλίου της ... (ΕΕ ...).

³ Απόφαση 2008/376/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2008, για την έγκριση του ερευνητικού προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα και σχετικά με τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το πρόγραμμα (ΕΕ L 130 της 20.5.2008, σ. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/376/oj>).

προσδιορίζονται στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας⁴, στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία⁵, στο ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα⁶ και στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία⁷.

- (4) Προκειμένου να προαχθεί η δίκαιη μετάβαση, το ερευνητικό πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλει στην κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική αναζωογόνηση των περιφερειών άνθρακα και χάλυβα που πλήττονται ιδιαίτερα από τη μετάβαση των εν λόγω τομέων.
- (5) Η δέσμευση του συνόλου των διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων σε τέσσερα έτη είναι αναγκαία για τη βελτίωση της ελκυστικότητας και του αντικτύπου του ερευνητικού προγράμματος, τη μόχλευση και την επιτάχυνση ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία, την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και την επιτάχυνση του βιομηχανικού μετασχηματισμού των τομέων του χάλυβα και του άνθρακα προς την πράσινη μετάβαση και την απανθρακοποίηση σε ένα απαιτητικό γεωπολιτικό και οικονομικό πλαίσιο.
- (6) Σε ένα μεταβαλλόμενο οικονομικό και δημοσιονομικό περιβάλλον, η πρόσφατη πείρα κατέδειξε την ανάγκη για ένα πιο ευέλικτο και ελκυστικό δημοσιονομικό και τεχνικό πλαίσιο για την εφαρμογή του ερευνητικού προγράμματος. Οι κατευθυντήριες γραμμές για το ερευνητικό πρόγραμμα είναι σχεδιασμένες κατά τρόπον ώστε να επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία στην εφαρμογή του και θα πρέπει, συνεπώς, να απλουστεύσουν περαιτέρω την πρόσβαση και να μεγιστοποιήσουν την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος.
- (7) Η αντικατάσταση της απόφασης 2008/376/EK είναι απαραίτητη για την απλούστευση του τοπίου των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης, κυρίως μέσω της ευθυγράμμισης του ερευνητικού προγράμματος με τα μέσα που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο τόσο του προγράμματος-πλαisiού έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2021-2027), όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸, όσο και του διάδοχου προγράμματός του. Αυτό είναι αναγκαίο για να καταστεί δυνατή η συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων στους τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα. Οι αλλαγές στην εταιρική διαχείριση των χρηματοδοτικών εργαλείων, καθώς και η μετατροπή του κανονισμού

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» [COM(2025) 30 final].

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση» [COM(2025) 85 final].

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα» [COM(2025) 125 final].

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» [COM(2019) 640 final].

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαisiού έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

(ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹ σε «ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων», οδήγησαν στην ανάγκη ευθυγράμμισης των τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών για το ερευνητικό πρόγραμμα. Σε συνδυασμό με τις αλλαγές στην εφαρμογή του ερευνητικού προγράμματος, ενισχύουν περαιτέρω τους λόγους για την αντικατάσταση της απόφασης 2008/376/ΕΚ προκειμένου να επιτευχθούν οι επενδυτικοί στόχοι.

- (8) Το ερευνητικό πρόγραμμα θα πρέπει να χρηματοδοτεί δράσεις βάσει ανοικτών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Οι δράσεις θα πρέπει να έχουν πρωτίστως τη μορφή ερευνητικών έργων. Η διατήρηση του ίδιου ποσοστού χρηματοδότησης στο ερευνητικό πρόγραμμα, ενώ αυτό αυξήθηκε στα άλλα ενωσιακά προγράμματα χρηματοδότησης της έρευνας, είχε ως αποτέλεσμα να μειωθεί σημαντικά το ποσοστό αιτήσεων χρηματοδότησης. Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να ευθυγραμμιστούν τα ποσοστά χρηματοδότησης που εφαρμόζονται στις εν λόγω δράσεις με εκείνα της πρότασης του διαδόχου του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», ώστε να είναι δυνατή ειδικότερα η μεγαλύτερη συμμετοχή του κλάδου, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και των δημόσιων και των ακαδημαϊκών φορέων.
- (9) Για να καλυφθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με τη μη είσπραξη ποσών οφειλόμενων από δικαιούχους στην Επιτροπή και άλλους δικαιούχους, καθώς και για να μειωθεί η επιβάρυνση των αιτούντων όσον αφορά την παροχή τραπεζικών εγγυήσεων, είναι σκόπιμο να επεκταθεί η χρήση του μηχανισμού αλληλασφάλισης, ο οποίος θεσπίζεται με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, ώστε να συμπεριληφθεί και το ερευνητικό πρόγραμμα.
- (10) Με την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰ δημιουργήθηκε το κέντρο καινοτομίας για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό και τις εκπομπές. Με τη συλλογή και την ανάλυση πληροφοριών σχετικά με καινοτόμες τεχνικές, το κέντρο συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στην ελαχιστοποίηση της ρύπανσης, την απανθρακοποίηση, την αποδοτική χρήση των πόρων, μια κυκλική οικονομία που χρησιμοποιεί λιγότερες ή ασφαλέστερες χημικές ουσίες, οι οποίες σχετίζονται με δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Για την παρακολούθηση της τεχνολογικής προόδου και την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών οφελών και αντισταθμιστικών αποτελεσμάτων για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό στην Ένωση, οι περιοδικές εκθέσεις των έργων του ερευνητικού προγράμματος θα πρέπει να κοινοποιούνται στο κέντρο.
- (11) Για να διασφαλιστεί η δέσμευση όλων των διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων εντός τεσσάρων ετών, θα πρέπει να αναθεωρηθούν οι επενδυτικοί στόχοι των πράξεων διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να επενδυθούν με στόχο τη διατήρηση —και, εάν είναι δυνατόν, την ενίσχυση— της αξίας τους για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας που προκύπτουν από τις προσκλήσεις χρηματοδότησης. Οι άλλες πτυχές των πράξεων διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να ευθυγραμμιστούν με αυτόν τον επικαιροποιημένο επενδυτικό στόχο.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁰ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).

- (12) Οι δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να επιτρέπουν την υιοθέτηση ευέλικτης προσέγγισης όσον αφορά τις τεχνικές πτυχές της εφαρμογής και θα πρέπει να προσδιορίζουν τα κατάλληλα επενδυτικά μέσα για την επίτευξη των επενδυτικών στόχων. Οι κανόνες που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται οι επενδύσεις είναι τεχνικού χαρακτήρα, ιδίως δε οι κανόνες που σχετίζονται με τις αρχές κατανομής των περιουσιακών στοιχείων και τις επιλέξιμες επενδύσεις, καθώς και με τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση παραμέτρους. Για άλλα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζεται η Επιτροπή, θα καθοριστούν καταρχήν σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν θεσπιστεί δυνάμει του άρθρου 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να επιτρέπεται στην Επιτροπή να αποφασίσει να διευρύνει το πεδίο των επιλέξιμων επενδύσεων και να συμπεριλάβει άλλες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών πράξεων σύμφωνα με την επενδυτική στρατηγική και τους επενδυτικούς στόχους, καθώς και νομίσματα άλλων προηγμένων οικονομιών, σύμφωνα με τον κατάλογο που εκδίδει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και, εφόσον υφίσταται αντιστάθμιση συναλλαγματικού κινδύνου, σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες. Επιπλέον, για να ευθυγραμμιστούν οι κατευθυντήριες γραμμές που ισχύουν για τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση επενδύσεις με τους κανόνες που ισχύουν για τα άλλα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζεται η Επιτροπή, θα πρέπει επίσης να της επιτρέπεται να καθορίζει τις λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές.
- (13) Για τη διασφάλιση δημοσιονομικής διαφάνειας, είναι αναγκαίο να παρέχονται στα κράτη μέλη, με τη μορφή ετήσιας έκθεσης, οι πληροφορίες σχετικά με τις πράξεις διαχείρισης που διενεργούνται βάσει των δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με την κατανομή στις διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, και να παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με τυχόν σημαντικές αλλαγές όσον αφορά τη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων.
- (14) Στο ερευνητικό πρόγραμμα εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, ο οποίος θεσπίζει τους κανόνες σχετικά με την κατάρτιση και την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης.
- (15) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου¹², τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου¹³ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου¹⁴, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹² Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.95, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹³ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε περιπτώσεις απάτης και άλλων αξιόποινων πράξεων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

- (16) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης ερευνητικών έργων. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶.
- (17) Λόγω των αλλαγών που απαιτούνται στις τεχνικές και δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας που καθορίζονται στις αποφάσεις 2003/77/ΕΚ¹⁷ και 2008/376/ΕΚ του Συμβουλίου, οι αποφάσεις αυτές θα πρέπει να αντικατασταθούν.
- (18) Για λόγους απλούστευσης, είναι σκόπιμο να συγχωνευθούν οι τεχνικές και δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές.
- (19) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση, η απόφαση 2008/376/ΕΚ θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει για τη χρηματοδότηση δράσεων που προκύπτουν από προτάσεις οι οποίες υποβάλλονται στο πλαίσιο προσκλήσεων που δημοσιεύονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.
- (20) Για λόγους σαφήνειας όσον αφορά τους κανόνες που εφαρμόζονται στις δράσεις, είναι σκόπιμο να αναβληθεί η εφαρμογή της παρούσας απόφασης έως την 1η Ιανουαρίου 2027,

¹⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁷ Απόφαση 2003/77/ΕΚ του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 2003, για τον καθορισμό δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (ΕΕ L 29 της 5.2.2003, σ. 25, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77(1)/oj)).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Κεφάλαιο I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1 *Αντικείμενο*

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (στο εξής: ερευνητικό πρόγραμμα) και καθορίζει τους στόχους του προγράμματος και τον προϋπολογισμό του, τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για την υλοποίηση του ερευνητικού προγράμματος, καθώς και τις δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση της υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (στο εξής: περιουσιακά στοιχεία).

Άρθρο 2 *Ορισμοί*

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «άνθρακας»: οποιοδήποτε από τα κατωτέρω:
 - α) ο λιθάνθρακας, συμπεριλαμβανομένων των ανώτερης ποιότητας ανθράκων και των κατώτερης ποιότητας «Α» ανθράκων (ή υπο-βιτουμενιούχων ανθράκων) του διεθνούς συστήματος κωδικοποίησης του άνθρακα της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη·
 - β) οι πλίνθοι λιθάνθρακα·
 - γ) ο οπτάνθρακας και ο ημιοπτάνθρακας από λιθάνθρακα·
 - δ) ο λιγνίτης, συμπεριλαμβανομένων των χαμηλής ποιότητας «Γ» ανθράκων (ή ορθο-λιγνιτών) και των χαμηλής ποιότητας «Β» ανθράκων (ή μετα-λιγνιτών) της ίδιας ταξινόμησης που αναφέρεται στο στοιχείο α)·
 - ε) ο οπτάνθρακας και ο ημιοπτάνθρακας από λιγνίτη·
- (2) «νομική οντότητα»: οποιοδήποτε από τα κατωτέρω:
 - α) φυσικό πρόσωπο·
 - β) νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο βάσει του ενωσιακού, του εθνικού ή του διεθνούς δικαίου και το οποίο διαθέτει νομική προσωπικότητα και την ικανότητα, ενεργώντας ιδίω ονόματι, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις·
 - γ) οντότητα που δεν διαθέτει νομική προσωπικότητα όπως αναφέρεται στο άρθρο 200 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509·
- (3) «αποτελέσματα δράσης»: κάθε υλική ή άυλη εκροή δεδομένης δράσης, για παράδειγμα δεδομένα, γνώσεις ή τεχνογνωσία, ανεξαρτήτως μορφής ή φύσης, είτε μπορεί να προστατευτεί είτε όχι, καθώς και κάθε συνδεδεμένο με αυτή δικαίωμα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·
- (4) «χάλυβας»: οποιοδήποτε από τα κατωτέρω:

- α) οι πρώτες ύλες για παραγωγή σιδήρου και χάλυβα·
 - β) ο αργός (ακατέργαστος) σίδηρος (συμπεριλαμβάνεται το θερμό μέταλλο) και τα σιδηροκράματα·
 - γ) τα ακατέργαστα και ημικατεργασμένα προϊόντα από σίδηρο, συνήθη χάλυβα και ειδικούς χάλυβες (συμπεριλαμβάνονται προϊόντα προς επαναχρησιμοποίηση και επανελασματοποίηση)·
 - δ) τα τελικά προϊόντα θερμής επεξεργασίας από σίδηρο, συνήθη χάλυβα ή ειδικούς χάλυβες (προϊόντα με ή χωρίς επένδυση, εξαιρουμένων χυτών προϊόντων από χάλυβα, σφυρήλατων προϊόντων και προϊόντων της κonioμεταλλουργίας)·
 - ε) τα τελικά προϊόντα από σίδηρο, συνήθη χάλυβα ή ειδικούς χάλυβες (με ή χωρίς επένδυση)·
 - στ) τα προϊόντα της πρώτης επεξεργασίας του χάλυβα που μπορούν να βελτιώσουν την ανταγωνιστική θέση των προϊόντων από σίδηρο και χάλυβα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ε)·
- (5) «αξιοποίηση»: η χρησιμοποίηση αποτελεσμάτων δράσης στο πλαίσιο δραστηριοτήτων, διαφορετικών από εκείνες που καλύπτονται από τη συγκεκριμένη δράση, συμπεριλαμβανομένης της εμπορικής ανάπτυξης.

Άρθρο 3

Στόχοι του προγράμματος

1. Το ερευνητικό πρόγραμμα στηρίζει την ανταγωνιστικότητα των τομέων που είναι σχετικοί με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, παρέχοντας στήριξη για τη διεξαγωγή συνεργατικής έρευνας στους εν λόγω τομείς, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις στρατιωτικές και μη στρατιωτικές εφαρμογές διπλής χρήσης.
2. Το ερευνητικό πρόγραμμα παρέχει επίσης στήριξη σε ρηξικέλευθες τεχνολογίες για καθαρό χάλυβα, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων για κλιματική ουδετερότητα στην Ένωση και ενισχύοντας τη στρατηγική αυτονομία της Ένωσης σε ολόκληρη την αζιακή αλυσίδα του χάλυβα. Επιπλέον, το ερευνητικό πρόγραμμα παρέχει στήριξη σε ερευνητικά έργα για τη διαχείριση της δίκαιης μετάβασης πρώην ενεργών ανθρακωρυχείων ή ανθρακωρυχείων σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, καθώς και των σχετικών υποδομών και των περιφερειών στις οποίες βρίσκονται, ιδίως εκείνων που αντιμετωπίζουν σημαντικές κοινωνικές, οικονομικές ή περιβαλλοντικές προκλήσεις που προκύπτουν από τη μετάβαση των τομέων του άνθρακα και του χάλυβα.
3. Το ερευνητικό πρόγραμμα προωθεί την αξιοποίηση με στόχο την ενίσχυση της συνάφειας των ερευνητικών αποτελεσμάτων με την αγορά και τη στήριξη του δυναμικού τους για κλιμακούμενη χρήση.
4. Το ερευνητικό πρόγραμμα συνάδει με τους πολιτικούς, επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους της Ένωσης και συμπληρώνει τις δραστηριότητες που διεξάγονται στα κράτη μέλη.
5. Το ερευνητικό πρόγραμμα υποστηρίζει συνέργειες οι οποίες αποσκοπούν στην επιτάχυνση της τεχνολογικής ανάπτυξης έως την κατάσταση χρήσης.

6. Το ερευνητικό πρόγραμμα στηρίζει ερευνητικά έργα τα οποία επιδιώκουν τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 4 για τον άνθρακα και στο άρθρο 5 για τον χάλυβα.

Άρθρο 4

Ερευνητικοί στόχοι για τον άνθρακα

1. Τα ερευνητικά έργα αποσκοπούν στην επιτάχυνση της μετάβασης προς μια κλιματικά ουδέτερη ενωσιακή οικονομία έως το 2050, με στόχο τη συμβολή στη σταδιακή κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων, ιδίως του άνθρακα, και την υποστήριξη της κοινωνικής, οικονομικής και οικολογικής αναζωογόνησης των περιφερειών με ανθρακωρυχεία, την ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων σε πρώην περιοχές εξόρυξης και την αποφυγή ή την αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών από ανθρακωρυχεία σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία και τις περιφέρειες στις οποίες βρίσκονται ανθρακωρυχεία.
2. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενίσχυση του ηγετικού ρόλου της Ένωσης στη διαχείριση της μετάβασης σε πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία και σχετικές με την εξόρυξη άνθρακα υποδομές, μέσω τεχνολογικών και μη τεχνολογικών λύσεων, με παράλληλη στήριξη της μεταφοράς τεχνολογίας και μη τεχνολογικών διαδικασιών. Οι ερευνητικές δραστηριότητες που προσανατολίζονται στους εν λόγω στόχους παρουσιάζουν απτά κλιματικά και περιβαλλοντικά οφέλη, που συμβαδίζουν με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.
3. Στο πλαίσιο των ερευνητικών έργων λαμβάνονται υπόψη ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια σε ανθρακωρυχεία που τελούν σε διαδικασία παύσης λειτουργίας και πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία, με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, της υγείας και της ασφάλειας στον τόπο εργασίας, καθώς και περιβαλλοντικά ζητήματα με επιβλαβείς συνέπειες στην υγεία.
4. Τα ερευνητικά έργα επιδιώκουν την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από ανθρακωρυχεία σε διαδικασία παύσης λειτουργίας και πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα και στο έδαφος.
5. Στο πλαίσιο των ερευνητικών έργων προβλέπονται νέες και βελτιωμένες τεχνολογίες για την αποτροπή της ρύπανσης του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων της διαρροής μεθανίου, των σχετικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της μόλυνσης των υδροφόρων οριζόντων, από ανθρακωρυχεία σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία και τους περιβάλλοντες χώρους τους (μεταξύ άλλων της ατμόσφαιρας, των γαιών, του εδάφους και των υδάτων), λύσεις για τη διαχείριση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων εξόρυξης, τη βελτίωση της κυκλικότητας και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος, καθώς και τεχνολογίες για την αποκατάσταση και την προστασία των περιοχών από μακροπρόθεσμες επιπτώσεις.

Άρθρο 5

Ερευνητικοί στόχοι για τον χάλυβα

1. Τα ερευνητικά έργα αποβλέπουν στην ανάπτυξη, την επίδειξη και τη βελτίωση των διαδικασιών παραγωγής σιδήρου και χάλυβα με σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές, ώστε να αναβαθμιστεί η ποιότητα του προϊόντος, να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να μειωθούν στρατηγικές εξαρτήσεις.

2. Τα ερευνητικά έργα επικεντρώνονται στην ικανοποίηση των απαιτήσεων των χρηστών προϊόντων χάλυβα για ανάπτυξη νέων προϊόντων με σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές και στη δημιουργία νέων πρωτοπόρων αγορών, με παράλληλη μείωση των εκπομπών και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸, της οδηγίας 2010/75/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹, του [κανονισμού (ΕΕ) ...²⁰] και του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹.
3. Τόσο στην παραγωγή όσο και στη χρησιμοποίηση του χάλυβα, τα ερευνητικά έργα καθιστούν δυνατή τη διατήρηση των πόρων και των οικοσυστημάτων, τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία και την αντιμετώπιση των ζητημάτων ασφάλειας.
4. Τα ερευνητικά έργα δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη συνεχή ανάπτυξη δεξιοτήτων προσαρμοσμένων στην εξέλιξη του τομέα προς νέες διαδικασίες μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και στην προώθηση υψηλών προτύπων υγείας και ασφάλειας.
5. Τα ερευνητικά έργα επιταχύνουν τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης και της μηχανομάθησης, στην παραγωγή και τη χρήση χάλυβα.

Άρθρο 6 *Προϋπολογισμός*

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του ερευνητικού προγράμματος για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2027 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030 περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
 - α) τυχόν ποσά της ετήσιας κατανομής που διατέθηκαν για το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα λόγω της ακύρωσης δημοσιονομικών δεσμεύσεων·
 - β) τυχόν υπολειπόμενα περιουσιακά στοιχεία και κέρδη που προκύπτουν από τα υπολειπόμενα περιουσιακά στοιχεία·
 - γ) τα ποσά προηγούμενων ετήσιων κατανομών που δεν έχουν εγγραφεί ακόμη στον προϋπολογισμό.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο δεσμεύεται στο σύνολό του μέσω δύο προγραμμάτων εργασίας που καλύπτουν τα έτη 2027 έως 2028 και 2029 έως 2030. Στα

¹⁸ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

¹⁹ Οδηγία 2010/75/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών και κτηνοτροφικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).

²⁰ [Να προστεθεί παραπομπή μετά την έκδοση της πράξης για την επιτάχυνση της βιομηχανικής παραγωγής].

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/EK (ΕΕ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

προγράμματα εργασίας προβλέπονται ετήσιες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 10.

Άρθρο 7 *Επιλεξιμότητα*

1. Οποιαδήποτε νομική οντότητα, που είναι εγκατεστημένη στην επικράτεια κράτους μέλους, δύναται να συμμετάσχει στο ερευνητικό πρόγραμμα και να υποβάλει αίτηση για χρηματοδοτική ενίσχυση.
2. Οποιαδήποτε νομική οντότητα, που είναι εγκατεστημένη σε υποψήφια χώρα, δύναται να συμμετάσχει στο ερευνητικό πρόγραμμα χωρίς να λαμβάνει χρηματοδοτική συνεισφορά, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τις σχετικές ευρωπαϊκές συμφωνίες και τα πρόσθετα πρωτόκολλα αυτών, καθώς και από τις αποφάσεις των αντίστοιχων συμβουλίων σύνδεσης.
3. Οποιαδήποτε νομική οντότητα από τρίτη χώρα δύναται να συμμετάσχει στο ερευνητικό πρόγραμμα σε επίπεδο μεμονωμένων έργων και χωρίς να λαμβάνει χρηματοδοτική συνεισφορά, εφόσον κρίνεται ότι η συμμετοχή αυτή είναι προς το συμφέρον της Ένωσης.

Άρθρο 8 *Υλοποίηση και χρηματοδοτική συνεισφορά*

1. Το ερευνητικό πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, μέσω εκτελεστικών οργανισμών.
2. Η χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται με τη μορφή επιχορηγήσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο 9 *Ασφάλεια*

1. Τα ερευνητικά έργα διπλής χρήσης που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος τηρούν τους εφαρμοστέους εθνικούς κανόνες ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ από την άνευ αδείας δημοσιοποίηση, και συμμορφώνονται με κάθε άλλη συναφή ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.
2. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, οι προτάσεις περιλαμβάνουν αυτοαξιολόγηση ασφάλειας στην οποία επισημαίνονται τυχόν ζητήματα ασφάλειας και περιγράφεται λεπτομερώς ο τρόπος αντιμετώπισης των εν λόγω ζητημάτων με στόχο τη συμμόρφωση με τη συναφή ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.
3. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η Επιτροπή διεξάγει αναλυτικό έλεγχο ασφάλειας για προτάσεις που εγείρουν ζητήματα ασφάλειας. 4. Οι νομικές οντότητες που συμμετέχουν σε έργο μεριμνούν ώστε οι διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ που χρησιμοποιούνται ή παράγονται από τη δράση να προστατεύονται από την άνευ αδείας δημοσιοποίηση. Παρέχουν αποδεικτικό προσωπικής εξουσιοδότησης ασφαλείας ή εξουσιοδότησης ασφαλείας του φορέα από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ασφαλείας, πριν από την έναρξη των οικείων δραστηριοτήτων.

4. Εάν ανεξάρτητοι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες πρέπει να χειρίζονται διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ, απαιτείται η δέουσα εξουσιοδότηση ασφαλείας πριν από τον διορισμό των εν λόγω εμπειρογνομώνων.
5. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η Επιτροπή δύναται να διενεργεί ελέγχους ασφαλείας.
6. Οι προτάσεις ή οι δράσεις που δεν τηρούν τους κανόνες ασφάλειας σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορεί να απορριφθούν ή να διακοπούν ανά πάσα στιγμή.

Κεφάλαιο II

Τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές

Άρθρο 10

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

1. Δύο φορές ετησίως δημοσιεύονται προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Το περιεχόμενο και η δημοσίευση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων συνάδουν με το άρθρο 197 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
2. Οι προτάσεις αφορούν τους ερευνητικούς στόχους που καθορίζονται στα άρθρα 4 και 5 και, κατά περίπτωση, τους στόχους προτεραιότητας που απαριθμούνται στους όρους της πρόσκλησης.
3. Η διαδικασία αξιολόγησης, ανάθεσης και επιλογής των χρηματοδοτούμενων έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 201, 202 και 203 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
4. Για τους σκοπούς του άρθρου 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να απαρτίζεται εν μέρει ή εν όλω από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 11

Επιχορηγήσεις

1. Τα έργα που βασίζονται στις επιλεγόμενες προτάσεις αποτελούν αντικείμενο συμφωνίας επιχορήγησης. Οι συμφωνίες επιχορήγησης βασίζονται στα εταιρικά υποδείγματα συμφωνιών επιχορήγησης που εκπονεί η Επιτροπή, συνεκτιμώντας κατά περίπτωση τη φύση των εκάστοτε δραστηριοτήτων.
2. Οι συμμετέχοντες υλοποιούν τις δράσεις σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση, στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 12

Ποσοστά χρηματοδότησης

1. Για κάθε δράση εφαρμόζεται ένα ποσοστό χρηματοδότησης για όλες τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της εν λόγω δράσης. Το μέγιστο ποσοστό ανά δράση καθορίζεται στους όρους της αντίστοιχης πρόσκλησης.
2. Προβλέπεται η δυνατότητα επιστροφής έως και του 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για μια δράση στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος.

Στην περίπτωση νομικών οντοτήτων οι οποίες εκ νομικής μορφής είναι μη κερδοσκοπικές ή έχουν ευθύνη βάσει νόμου ή κανονιστικής ρύθμισης να μη

διανέμουν κέρδη στους μετόχους τους ή σε μεμονωμένα μέλη, μπορεί να επιστραφεί έως και το 70 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Κατ' εξαίρεση, οι ΜΜΕ είναι επιλέξιμες για ποσοστό χρηματοδότησης έως και 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 13 *Έμμεσες δαπάνες*

1. Οι έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 25 % επί των συνολικών άμεσων επιλέξιμων δαπανών, εξαιρουμένων των άμεσων επιλέξιμων δαπανών υπεργολαβίας, χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτα μέρη και τυχόν μοναδιαίων δαπανών ή κατ' αποκοπή ποσών που περιλαμβάνουν έμμεσες δαπάνες. Κατά περίπτωση, έμμεσες δαπάνες που περιλαμβάνονται σε μοναδιαίες δαπάνες ή κατ' αποκοπή ποσά υπολογίζονται με βάση τον ενιαίο συντελεστή που αναφέρεται στην πρώτη περίοδο.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι έμμεσες δαπάνες μπορούν να δηλώνονται με τη μορφή κατ' αποκοπή ποσού ή μοναδιαίων δαπανών, εφόσον αυτό προβλέπεται στους όρους της πρόσκλησης.

Άρθρο 14 *Επιλέξιμες δαπάνες*

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι δαπάνες για πόρους διατιθέμενους από τρίτα μέρη με τη μορφή συνεισφορών σε είδος είναι επιλέξιμες έως το ύψος των άμεσων επιλέξιμων δαπανών του τρίτου μέρους.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 195 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, έσοδα που προκύπτουν από την αξιοποίηση δεν θεωρούνται έσοδα της δράσης.

Άρθρο 15 *Διαχείριση των αποτελεσμάτων της δράσης*

Οι δικαιούχοι διαχειρίζονται τα αποτελέσματα των δράσεών τους σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στους όρους της πρόσκλησης και στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 16 *Χρήση του μηχανισμού αλληλασφάλισης*

Οι συνεισφορές σε μηχανισμό αλληλασφάλισης, ο οποίος θεσπίζεται με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, καλύπτουν τον κίνδυνο που συνδέεται με την είσπραξη των χρηματικών ποσών που οφείλονται από δικαιούχους και θεωρούνται επαρκής εγγύηση βάσει του άρθρου 155 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Καμία συμπληρωματική εγγύηση ή ασφάλεια δεν γίνεται δεκτή από τους δικαιούχους ούτε τους επιβάλλεται.

Άρθρο 17 *Τεχνικές εκθέσεις*

1. Οι δικαιούχοι καταρτίζουν για όλα τα έργα περιοδικές εκθέσεις. Σκοπός των εκθέσεων αυτών είναι η περιγραφή της συντελούμενης τεχνικής προόδου. Οι

εκθέσεις κοινοποιούνται επίσης στο κέντρο καινοτομίας της Επιτροπής για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό και τις εκπομπές που αναφέρεται στο άρθρο 27α της οδηγίας 2010/75/ΕΕ.

2. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, οι δικαιούχοι υποβάλλουν στην Επιτροπή τελική έκθεση μαζί με αξιολόγηση της εκμετάλλευσης και των αποτελεσμάτων. Η Επιτροπή δημοσιεύει την εν λόγω έκθεση, ολόκληρη ή σε περίληψη, ανάλογα με τη στρατηγική σημασία του έργου.

Άρθρο 18

Τελική επανεξέταση δραστηριοτήτων

1. Η Επιτροπή προβαίνει σε τελική επανεξέταση των δραστηριοτήτων μετά το κλείσιμο του ερευνητικού προγράμματος. Η έκθεση επανεξέτασης διαβιβάζεται στην επιτροπή άνθρακα και χάλυβα.
2. Η Επιτροπή δύναται να αναθέτει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου καθήκοντα επικούρησης των εργασιών της τελικής επανεξέτασης δραστηριοτήτων.

Κεφάλαιο III

Δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές

Άρθρο 19

Δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται με σκοπό την καταβολή ετήσιων ή εξαμηνιαίων πληρωμών εντός των ορίων των ετήσιων κατανομών για τη χρηματοδότηση της συνεργατικής έρευνας στους τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα. Οι ετήσιες ή εξαμηνιαίες πληρωμές χρηματοδοτούνται από τα καθαρά έσοδα από τις επενδύσεις και από τα χρηματικά ποσά που προκύπτουν από την πώληση μέρους των περιουσιακών στοιχείων, έως το ποσό των ετήσιων κατανομών.
2. Η Επιτροπή επανεξετάζει τα άρθρα 20 έως 26, εφόσον το κρίνει σκόπιμο. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή επαναξιολογεί τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών και προτείνει τυχόν τροποποιήσεις, εφόσον το κρίνει σκόπιμο.

Άρθρο 20

Χρήση των κεφαλαίων

1. Τα περιουσιακά στοιχεία της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ, περιλαμβανομένων τόσο του χαρτοφυλακίου των δανείων της όσο και των επενδύσεών της, χρησιμοποιούνται, στον βαθμό που απαιτείται, για να ικανοποιηθούν οι υπολειπόμενες υποχρεώσεις της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ, όσον αφορά τις εκκρεμότητές της από δάνεια που έχει λάβει, τις δεσμεύσεις της που απορρέουν από προηγούμενους επιχειρησιακούς προϋπολογισμούς και οποιαδήποτε άλλη απρόβλεπτη υποχρέωση.
2. Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν χρειάζονται για την κάλυψη των υπολειπόμενων υποχρεώσεων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ επενδύονται με συνετό τρόπο από την Επιτροπή, με βάση τον επιλεγμένο επενδυτικό ορίζοντα, και χρησιμοποιούνται για

τη χρηματοδότηση της έρευνας στους τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα.

Άρθρο 21

Επενδυτικός ορίζοντας, στόχος και ανοχή κινδύνου

1. Η επένδυση των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται με στόχο τη διατήρηση και, κατά το δυνατόν, την αύξηση της αξίας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες ρευστότητας που προκύπτουν από τις προσκλήσεις χρηματοδότησης (στο εξής: επενδυτικός στόχος). Ο επενδυτικός στόχος θα επιδιωχθεί να επιτευχθεί στη διάρκεια του επενδυτικού ορίζοντα και με υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης.
2. Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διέπεται από τους κανόνες προληπτικής εποπτείας και τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και από τους κανόνες και τις διαδικασίες που καθορίζει ο υπόλογος της Επιτροπής και από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Επιτροπής.
3. Ο επενδυτικός στόχος εξυπηρετείται μέσω της υλοποίησης μιας συνετής επενδυτικής στρατηγικής που βασίζεται σε υψηλό βαθμό διαφοροποίησης σε όλες τις επιλέξιμες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, τις γεωγραφικές περιοχές, τους εκδότες και τις ληκτότητες (στο εξής: επενδυτική στρατηγική). Η επενδυτική στρατηγική καθορίζεται με βάση τον επενδυτικό ορίζοντα και το μέγεθος των υπολειπόμενων περιουσιακών στοιχείων και με σκοπό να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα των απαραίτητων επαρκώς ρευστοποιημένων κεφαλαίων όπως και όταν απαιτείται.
4. Αυτή η επενδυτική στρατηγική εκφράζεται με τη μορφή της στρατηγικής κατανομής των περιουσιακών στοιχείων, με την οποία καθορίζεται η ενδεικτική κατανομή-στόχος σε διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
5. Η Επιτροπή αποτυπώνει τη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων σε στρατηγικό σημείο αναφοράς (στο εξής: σημείο αναφοράς) με βάση το οποίο συγκρίνονται οι επιδόσεις των περιουσιακών στοιχείων.
6. Η επενδυτική στρατηγική και το σημείο αναφοράς καθορίζονται από την Επιτροπή, σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν θεσπιστεί δυνάμει του άρθρου 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Σε περίπτωση που τα περιουσιακά στοιχεία επενδύονται μόνο σε τρεχούμενους τραπεζικούς λογαριασμούς και προθεσμιακές καταθέσεις, δεν απαιτείται επενδυτικό σημείο αναφοράς ούτε επενδυτική στρατηγική.
7. Η επενδυτική στρατηγική και το σημείο αναφοράς ενδέχεται να τροποποιηθούν από την Επιτροπή σε περίπτωση δεόντως τεκμηριωμένης και αιτιολογημένης αλλαγής των οικονομικών συνθηκών, ουσιαστικής μεταβολής στις ανάγκες και την κατάσταση των συνεισφερόντων μέσω ή σημαντικής μεταβολής στις εκτιμήσεις εισροών ή εκροών. Η διαδικασία τροποποίησης της επενδυτικής στρατηγικής είναι κοινή με αυτή που ακολουθείται για την αρχική της έγκριση.
8. Η επενδυτική στρατηγική καθορίζεται με βάση τον επενδυτικό ορίζοντα και την ανοχή κινδύνου των περιουσιακών στοιχείων.

Άρθρο 22

Αρχές κατανομής περιουσιακών στοιχείων και επιλέξιμες επενδύσεις

1. Διασφαλίζεται η επαρκής διαφοροποίηση μεταξύ και εντός όλων των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων ώστε να μειωθούν οι επενδυτικοί κίνδυνοι. Καταρχήν, όσο μεγαλύτερο κίνδυνο ενέχει ή όσο λιγότερο ρευστοποιημένο είναι ένα περιουσιακό στοιχείο, τόσο μικρότερη είναι η συγκέντρωση κατά το άνοιγμα.
2. Το άνοιγμα στις διαφορετικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και η διαφοροποίηση μπορούν επίσης να επιτευχθούν μέσω επενδύσεων σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων ή διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο προϊόντων.
3. Τα περιουσιακά στοιχεία επενδύονται μόνο στα ακόλουθα μέσα εκφρασμένα σε ευρώ:
 - α) περιουσιακά στοιχεία της χρηματαγοράς·
 - β) τίτλους σταθερού εισοδήματος·
 - γ) ρυθμιζόμενες συλλογικές επενδύσεις σε χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους.
4. Τα περιουσιακά στοιχεία αποκτούν άνοιγμα στις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 μέσω επενδύσεων στα ακόλουθα μέσα ή με τη διεξαγωγή των ακόλουθων πράξεων:
 - α) καταθέσεις,
 - β) μέσα της χρηματαγοράς και αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς που παρέχουν ημερήσια ρευστότητα, όπως διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²²,
 - γ) χρεωστικούς τίτλους, όπως ομόλογα, συναλλαγματικές και γραμμάτια και τιτλοποιημένα μέσα, σύμφωνα με τα απλά, διαφανή και τυποποιημένα κριτήρια που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³,
 - δ) οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων που καλύπτονται από την οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴, συμπεριλαμβανομένων των διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων με επενδύσεις σε συμμετοχικούς ή χρεωστικούς τίτλους εφόσον οι μέγιστες ζημιές δεν μπορούν να υπερβούν τα επενδυμένα ποσά,
 - ε) συμφωνίες επαναγοράς, σύμφωνα με την αρχή που θεσπίζεται στο άρθρο 215 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509,

²² Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΕΕ L 169 της 30.6.2017, σ. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj>).

²³ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση και σχετικά με τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση και σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 347 της 28.12.2017, σ. 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj>).

²⁴ Οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj>).

- στ) συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης,
- ζ) πράξεις δανεισμού τίτλων με αναγνωρισμένα συστήματα συμψηφισμού, όπως το Clearstream και το Euroclear, ή με κορυφαία χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που ειδικεύονται σε τέτοιου είδους πράξεις.
5. Τα παράγωγα, με τη μορφή προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης και συμφωνιών ανταλλαγής (swaps), χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για λόγους αποδοτικής διαχείρισης του χαρτοφυλακίου και όχι για σκοπούς κερδοσκοπίας ή μόχλευσης θέσης. Τα εν λόγω παράγωγα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για προσαρμογή της διάρκειας, μείωση του πιστωτικού ή άλλου σχετικού κινδύνου ή αλλαγές στην κατανομή των περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική.
6. Τα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να επενδύονται σε ρευστά περιουσιακά στοιχεία και ομόλογα εκφρασμένα σε δολάρια ΗΠΑ, τα οποία εκδίδονται από εθνικές και υπερεθνικές οντότητες αποκλειστικά για λόγους διαφοροποίησης και ανοίγματος σε διαφορετική καμπύλη επιτοκίου. Οποιοσδήποτε συναλλαγματικός κίνδυνος αντισταθμίζεται από την κατάλληλη χρήση συμφωνιών ανταλλαγής ή άλλων μέσων αντισταθμίσματος συναλλαγματικού κινδύνου, όπως διευκρινίζεται στην παράγραφο 5.
7. Η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, να διευρύνει το πεδίο των επιλέξιμων επενδύσεων και να συμπεριλάβει άλλες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών πράξεων σύμφωνα με την επενδυτική στρατηγική και τους επενδυτικούς στόχους, καθώς και νομίσιμα άλλων προηγμένων οικονομιών, σύμφωνα με τον κατάλογο που εκδίδει κατά καιρούς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και εφόσον υφίσταται αντισταθμισμό συναλλαγματικού κινδύνου. Οποιαδήποτε απόφαση για ένταξη νέων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων, επενδυτικών πράξεων ή νομισμάτων προηγμένων οικονομιών βασίζεται σε τεκμηριωμένη αιτιολόγηση, για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων, πράξη ή νόμισμα, του τρόπου με τον οποίο η διεύρυνση των επενδυτικών δυνατοτήτων θα ενισχύσει τις επιδόσεις κινδύνου-απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων. Στην εν λόγω αιτιολόγηση συμπεριλαμβάνεται εκτίμηση των επιχειρησιακών ικανοτήτων που απαιτούνται για τη στήριξη των εν λόγω νέων επενδυτικών δυνατοτήτων.

Άρθρο 23

Περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση παράμετροι

Η επενδυτική στρατηγική εφαρμόζεται με την προώθηση περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση επενδύσεων, όταν αυτές είναι διαθέσιμες και εφικτές, υπό την προϋπόθεση ότι ευθυγραμμίζονται με τα κριτήρια διαχείρισης κινδύνων. Η Επιτροπή δύναται να καθορίσει τις λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται στις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση επενδύσεις σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο 24

Μεταφορά στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης

Τα καθαρά έσοδα από τις επενδύσεις των περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από την πώληση μέρους ή του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων, μεταφέρονται από την υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, από τους πόρους του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, ανάλογα με τις

ανάγκες, προκειμένου να καλύπτονται οι υποχρεώσεις της γραμμής του προϋπολογισμού που προορίζεται για ερευνητικά προγράμματα σε τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα.

Άρθρο 25
Υπολειπόμενα ποσά

Τυχόν μη δαπανηθέντα και επιστραφέντα ποσά που απομένουν μετά την εκτέλεση της τελευταίας πρόσκλησης διατίθενται στο Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα.

Άρθρο 26
Λογιστική και διαδικασίες διαχείρισης

1. Η διαχείριση των κεφαλαίων εμφανίζεται στους ετήσιους λογαριασμούς της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, στους ετήσιους λογαριασμούς των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα. Οι εν λόγω ετήσιοι λογαριασμοί καταρτίζονται και υποβάλλονται σύμφωνα με τους κανόνες λογιστικής της Επιτροπής, όπως αυτοί θεσπίζονται από τον υπόλογο της Επιτροπής, λαμβανομένων υπόψη του ειδικού χαρακτήρα της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα. Οι λογαριασμοί εγκρίνονται από την Επιτροπή και ελέγχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η Επιτροπή αναθέτει σε εξωτερικές εταιρείες την πραγματοποίηση του ετήσιου λογιστικού ελέγχου των λογαριασμών της.
2. Η Επιτροπή διεξάγει, εξ ονόματος της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, τις πράξεις διαχείρισης που αναφέρονται στα άρθρα 20 έως 26, δυνάμει των εσωτερικών κανόνων και διαδικασιών της Επιτροπής.
3. Η Επιτροπή εκπονεί κάθε έτος αναλυτική έκθεση σχετικά με τις διεξαγόμενες πράξεις διαχείρισης που αναφέρονται στα άρθρα 20 έως 26 και την αποστέλλει στα κράτη μέλη. Στην ετήσια έκθεση, η Επιτροπή περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των διαφόρων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων, τους λόγους για τους οποίους επέλεξε να επενδύσει σε συγκεκριμένες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και τις διαπιστωθείσες επιδόσεις κάθε κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων.

Κεφάλαιο IV

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 27

Απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης ορισμένων ερευνητικών έργων

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης ερευνητικών έργων, όταν το εκτιμώμενο ποσό της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει του ερευνητικού προγράμματος ισούται ή υπερβαίνει τα 5 εκατ. EUR.
2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 3.

Άρθρο 28

Διαχείριση του ερευνητικού προγράμματος και διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή διαχειρίζεται το ερευνητικό πρόγραμμα. Επικουρείται στις εργασίες της από τεχνικές και συμβουλευτικές ομάδες, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση της Επιτροπής.
2. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή άνθρακα και χάλυβα (στο εξής :επιτροπή). Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
4. Αν η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί με γραπτή διαδικασία, η εν λόγω διαδικασία περατώνεται χωρίς αποτέλεσμα, εάν, εντός της προθεσμίας για την έκδοση γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.

Άρθρο 29

Κατάργηση και μεταβατικά μέτρα

Οι αποφάσεις 2003/77/ΕΚ και 2008/376/ΕΚ καταργούνται.

Ωστόσο, η απόφαση 2008/376/ΕΚ εξακολουθεί να ισχύει για τη χρηματοδότηση δράσεων που προκύπτουν από προτάσεις οι οποίες υποβάλλονται στο πλαίσιο προσκλήσεων που δημοσιεύονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Εάν κριθεί αναγκαίο, τυχόν εναπομένοντα καθήκοντα της επιτροπής άνθρακα και χάλυβα, η οποία συστάθηκε δυνάμει της απόφασης 2008/376/ΕΚ σε σχέση με τις δράσεις που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, αναλαμβάνονται από την επιτροπή άνθρακα και χάλυβα που αναφέρεται στο άρθρο 28 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 30

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2027.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1.	ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	3
1.1.	Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας	3
1.2.	Σχετικοί τομείς πολιτικής.....	3
1.3.	Στόχοι.....	3
1.3.1.	Γενικοί στόχοι.....	3
1.3.2.	Ειδικοί στόχοι.....	3
1.3.3.	Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις.....	3
1.3.4.	Δείκτες επιδόσεων.....	3
1.4.	Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:.....	4
1.5.	Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας	4
1.5.1.	Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας.....	4
1.5.2.	Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή δράση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.....	4
1.5.3.	Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος	4
1.5.4.	Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα.....	5
1.5.5.	Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής.....	5
1.6.	Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της.....	6
1.7.	Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού	6
2.	ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	8
2.1.	Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων	8
2.2.	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου	8
2.2.1.	Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται.....	8
2.2.2.	Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους.....	8
2.2.3.	Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)	8
2.3.	Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας	9

3.	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	10
3.1.	Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται	10
3.2.	Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις	12
3.2.1.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις12	
3.2.1.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	12
3.2.1.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	17
3.2.2.	Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις	22
3.2.3.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις. 24	
3.2.3.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	24
3.2.3.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	24
3.2.3.3.	Σύνολο πιστώσεων	24
3.2.4.	Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους	25
3.2.4.1.	Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό.....	25
3.2.4.2.	Χρηματοδοτούμενες από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	26
3.2.4.3.	Σύνολο εκτιμώμενων αναγκών σε ανθρώπινους πόρους.....	26
3.2.5.	Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας28	
3.2.6.	Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.....	28
3.2.7.	Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση	28
3.3.	Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα.....	29
4.	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	29
4.1.	Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας	30
4.2.	Δεδομένα.....	30
4.3.	Ψηφιακές λύσεις	31
4.4.	Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας.....	31
4.5.	Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής.....	32

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση των μέτρων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου αριθ. 37 σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για την κατάργηση της απόφασης 2003/76/ΕΚ

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Έρευνα και καινοτομία

1.3. Στόχοι

1.3.1. Γενικοί στόχοι

Το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (TEAX) είναι ένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη ερευνητικών έργων στον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα. Συγχρηματοδοτεί μέσω επιχορηγήσεων έργα έρευνας και καινοτομίας στους τομείς του άνθρακα και του χάλυβα.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομική βάση, το Ταμείο στηρίζει έργα σε πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και ιδιωτικές εταιρείες. Οι ερευνητικές δραστηριότητες του TEAX επικεντρώνονται σε τεχνολογίες για την ανάπτυξη μιας διαδικασίας παραγωγής χάλυβα με σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές και σε ερευνητικά έργα για τη διαχείριση της δίκαιης μετάβασης πρώην ενεργών ανθρακωρυχείων ή ανθρακωρυχείων σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, καθώς και των σχετικών υποδομών.

Στόχοι της μεταρρύθμισης

Η προτεινόμενη μεταρρύθμιση αποσκοπεί στην απλούστευση και τη βελτίωση της λειτουργίας του TEAX, καθιστώντας το πιο προσβάσιμο και ελκυστικό για τη βιομηχανία, μεταξύ άλλων και για τις ΜΜΕ, τα ερευνητικά κέντρα και την ακαδημαϊκή κοινότητα. Οι αναθεωρημένοι όροι των προσκλήσεων θα συμβάλουν στη μείωση των επενδυτικών κινδύνων για τη βιομηχανία. Οι κοινοί στόχοι για την απανθρακοποίηση και την ανταγωνιστικότητα που καθορίζονται στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας και στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία (σε συνδυασμό με την ειδική στοχευμένη τομεακή εφαρμογή που περιγράφεται στο σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα), καθώς και άλλες σχετικές πρωτοβουλίες στήριξης που στοχεύουν στη μετάβαση των τομέων του άνθρακα και του χάλυβα, μπορούν να επιτευχθούν μόνο εάν τα ιδιωτικά κεφάλαια υποστηρίζονται από ένα συνεκτικό και συντονισμένο πλαίσιο δημόσιας χρηματοδότησης.

1.3.2. Ειδικοί στόχοι

Στο πλαίσιο της προτεινόμενης μεταρρύθμισης του TEAX, το ερευνητικό πρόγραμμα έχει ως στόχο την υποστήριξη της συνεργατικής έρευνας στους τομείς του άνθρακα και του χάλυβα, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας σχετικά με τις πτυχές διπλής χρήσης. Το ερευνητικό πρόγραμμα παρέχει επίσης στήριξη σε ρηζικέλευθες τεχνολογίες για καθαρό χάλυβα, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων για κλιματική ουδετερότητα στην Ευρώπη και ενισχύοντας τη στρατηγική αυτονομία της Ένωσης σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα του χάλυβα. Επιπλέον, το ερευνητικό πρόγραμμα παρέχει στήριξη σε

ερευνητικά έργα για τη διαχείριση της δίκαιης μετάβασης πρώην ενεργών ανθρακωρυχείων ή ανθρακωρυχείων σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, καθώς και των σχετικών υποδομών και των περιφερειών στις οποίες βρίσκονται. Το ερευνητικό πρόγραμμα αποσκοπεί επίσης στην προώθηση της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων με στόχο την ενίσχυση της συνάφειάς τους με την αγορά και τη στήριξη του δυναμικού τους για κλιμακούμενη χρήση. Σκοπός του ερευνητικού προγράμματος είναι να συνάδει με τους πολιτικούς, επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους της Ένωσης, και συμπληρώνει τις δραστηριότητες που διεξάγονται στα κράτη μέλη. 1.3.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Οι αναμενόμενες επιπτώσεις της μεταρρύθμισης είναι οι ακόλουθες:

— Η αύξηση του ετήσιου καταλογισμού κονδυλίων θα επιτρέψει την υλοποίηση πιο φιλόδοξων ερευνητικών έργων, τα οποία θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα έως το 2050, με παράλληλη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας.

— Η μεταρρύθμιση θα επιτρέψει επίσης την εφαρμογή των αναθεωρημένων ποσοστών χρηματοδότησης που θα ανταποκρίνονται στις συστάσεις των συμφεροντούχων, δηλαδή των ιδιωτικών εταιρειών, των πανεπιστημίων και των ερευνητικών κέντρων, και θα συμβάλει στην προσέλκυση περισσότερων επενδύσεων και στην ευρύτερη συμμετοχή στο πρόγραμμα του TEAX.

— Ο εξορθολογισμός των ερευνητικών στόχων, οι οποίοι θα είναι καλύτερα προσαρμοσμένοι στις συνθήκες της τρέχουσας πραγματικότητας με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωποι οι τομείς του χάλυβα και του άνθρακα, θα συμβάλει στη μεγιστοποίηση του αντικτύπου του προγράμματος. Με την προτεινόμενη μεταρρύθμιση θεσπίζεται επίσης απαίτηση διεξαγωγής δραστηριοτήτων ανάπτυξης και εμπορευματοποίησης στην Ευρώπη, ώστε να διασφαλίζεται ο βέλτιστος αντίκτυπος των έργων έρευνας και καινοτομίας στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

1.3.4. Δείκτες επιδόσεων

Η υλοποίηση του προγράμματος του TEAX παρακολουθείται επί του παρόντος από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Έρευνας (στο εξής: REA), ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση του προγράμματος, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας (στο εξής: ΓΔ RTD) της Επιτροπής, και για την υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή σχετικά με την κατάσταση υλοποίησής του. Με την επιφύλαξη της επικείμενης ανάλυσης κόστους-οφέλους για την ανάθεση εκτελεστικών καθηκόντων σε εκτελεστικούς οργανισμούς, βάσει του μελλοντικού ΠΔΠ, η ΓΔ RTD προβλέπει την ανάθεση του καθήκοντος αυτού σε εκτελεστικό οργανισμό. Για τις εργασίες αυτές θα απαιτηθούν τακτικές συνεδριάσεις συντονισμού και ετήσιες εκθέσεις, με τις οποίες θα διασφαλίζεται δομημένη διαδικασία διατύπωσης παρατηρήσεων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα χρηματοδοτούμενα έργα συμβάλλουν στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων πολιτικής της ΕΕ. Η υποβολή εκθέσεων θα παρέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με την ελκυστικότητα του προγράμματος, μέσω της παροχής στοιχείων για την εξέλιξη του αριθμού των προτάσεων. Η διεξαγωγή τακτικής συζήτησης με τη συμβουλευτική επιτροπή και την επιτροπή άνθρακα και χάλυβα (COSCO) θα συμβάλει επίσης στην αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο η μεταρρύθμιση του TEAX ανταποκρίνεται στις ανάγκες E&K, καθώς και στις συστάσεις των συμφεροντούχων.

Η παρακολούθηση της τεχνικής προόδου συγκεκριμένων χαρτοφυλακίων έργων στο πλαίσιο του TEAX θα εξακολουθήσει επίσης να πραγματοποιείται από τις τεχνικές ομάδες άνθρακα και χάλυβα (στο εξής: τεχνικές ομάδες), οι οποίες περιλαμβάνουν μία ομάδα για τον άνθρακα και πέντε ομάδες για τον χάλυβα. Οι ομάδες αυτές απαρτίζονται από αναγνωρισμένους εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου με σημαντική πείρα στους αντίστοιχους υποτομείς στους οποίους ειδικεύονται. Πληροφορίες σχετικά με τις τεχνικές ομάδες —συμπεριλαμβανομένων των μελών τους, των ημερήσιων διατάξεων των συνεδριάσεων και άλλων λεπτομερειών— δημοσιοποιούνται στο μητρώο ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής. Η διαχείριση των τεχνικών ομάδων ανατίθεται επί του παρόντος στον REA, όπως ορίζεται στο μνημόνιο συμφωνίας μεταξύ του REA και της ΓΔ RTD.

Οι τεχνικές ομάδες παρέχουν ολοκληρωμένη επισκόπηση των τεχνολογικών εξελίξεων στους συγκεκριμένους τομείς στους οποίους δραστηριοποιούνται. Η αξιολόγηση αυτή βασίζεται σε πληροφορίες που συλλέγονται από έργα που χρηματοδοτούνται από το TEAX, κυρίως μέσω ειδικών ετήσιων συνεδριάσεων μεταξύ των τεχνικών ομάδων και των συντονιστών των έργων, οι οποίες διοργανώνονται επί του παρόντος από τον REA.

Επιπλέον, οι τεχνικές ομάδες αναμένεται να παράγουν το περιεχόμενο που είναι αναγκαίο ώστε ο REA να μπορεί να υποβάλλει τις ετήσιες εκθέσεις που προσφέρουν ευρύτερη ανάλυση των χαρτοφυλακίων, η οποία λαμβάνει επίσης υπόψη τις εξελίξεις σε σχετικούς τομείς και παράλληλα ευρωπαϊκά προγράμματα. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται πιο ολοκληρωμένη κατανόηση της προόδου και του αντικτύπου σε ολόκληρο το οικοσύστημα καινοτομίας.

1.4. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

- νέα δράση
- νέα δράση έπειτα από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια³⁹
- την παράταση υφιστάμενης δράσης
- συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Οι προκλήσεις με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωποι οι τομείς του άνθρακα και του χάλυβα και η πολιτική ιεράρχηση των προτεραιοτήτων για την από κοινού στήριξη της απανθρακοποίησης και της ανταγωνιστικότητας, σε συνδυασμό με τις προκλήσεις του χρηματοδοτικού καθεστώτος του TEAX, την περιορισμένη αποτελεσματικότητα της μεταρρύθμισης του 2021 και τις πρόσφατες παρατηρήσεις των συμφεροντούχων, αναδεικνύουν την ανάγκη αναθεώρησης της νομικής βάσης του TEAX προκειμένου να ενισχυθεί η ελκυστικότητά του και να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπός του.

Δεν απαιτείται μόνο αναθεώρηση των όρων των προσκλήσεων, ιδίως όσον αφορά τα ποσοστά χρηματοδότησης, αλλά είναι αναγκαία και η πώληση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου, ώστε να συνεχιστεί η παροχή επαρκούς στήριξης στον τομέα της E&K κατά τη διάρκεια της δύσκολης φάσης της μετάβασης προς την

³⁹ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

απανθρακοποίηση. Το TEAX είναι ένα πρόγραμμα προσανατολισμένο στη βιομηχανία, το οποίο υποστηρίζει δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων άνθρακα και χάλυβα από το 2003. Είναι σημαντικό το Ταμείο να συνεχίσει επίσης να στηρίζει τη βιομηχανία, τόσο επί του παρόντος όσο και βραχυπρόθεσμα, ώστε να διασφαλιστεί η ταχεία μετάβαση.

Επομένως, η διακοπή του ισχύοντος καθεστώτος χρήσης μέρους των περιουσιακών στοιχείων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ για τη χρηματοδότηση του προγράμματος (το οποίο λήγει στο τέλος του 2027) δεν είναι βιώσιμη και δεν θα επιτρέψει την υλοποίηση ενός ουσιαστικού προγράμματος εάν χρηματοδοτείται μόνο από έσοδα και όχι από περιουσιακά στοιχεία.

Προσφέρεται, συνεπώς, η κατάλληλη συγκυρία για την αναθεώρηση της νομικής βάσης του προγράμματος και την ενίσχυση του ρόλου της έρευνας και της καινοτομίας στην αποτελεσματική στήριξη των τομέων του άνθρακα και του χάλυβα κατά τη μετάβασή τους. Οι ισχύοντες όροι των προσκλήσεων, οι υφιστάμενοι ερευνητικοί στόχοι και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός δεν κινητοποιούν επαρκείς επενδύσεις Ε&Κ από τη βιομηχανία και δεν προσφέρουν ελκυστικούς όρους προσκλήσεων για την ακαδημαϊκή κοινότητα ούτε και για τη βιομηχανία.

- 1.5.2. *Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή δράση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.*

Δεδομένου ότι η νομική βάση του TEAX στηρίζεται στο πρωτόκολλο αριθ. 37 που προσαρτάται στις Συνθήκες, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΕΕ. Τα μέτρα για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου θεσπίζονται με απόφαση του Συμβουλίου, της οποίας η αναθεώρηση υπάγεται στο αποκλειστικό δικαίωμα πρωτοβουλίας της Επιτροπής για νομοθετικές προτάσεις.

Με την πάροδο των ετών, το πρόγραμμα του TEAX έχει επιφέρει σημαντικές εξελίξεις και για τους δύο τομείς. Οι εξελίξεις αυτές καταγράφονται στις πρόσφατες εκθέσεις των τεχνικών ομάδων του TEAX για τον άνθρακα και τον χάλυβα και βασίζονται στην ισχυρή συνεργασία μεταξύ οντοτήτων από τα διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ και από διάφορους τύπους οργανισμών. Για τις εταιρείες χαλυβουργίας και τα πανεπιστήμια που συμμετείχαν σε ερευνητικά έργα, τα οφέλη κυμαίνονταν από τη μείωση του κόστους (που προκύπτει από την εξοικονόμηση της χρήσης ενέργειας και/ή πρώτων υλών), την αύξηση της παραγωγικότητας, τη βελτίωση της βιωσιμότητας και/ή την απόκτηση νέου μεριδίου αγοράς μέσω της ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων χάλυβα. Όσον αφορά τον τομέα του άνθρακα, το TEAX συνέβαλε στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας στα ανθρακωρυχεία και στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των δραστηριοτήτων μετά την εξόρυξη στο περιβάλλον.

Το TEAX έχει σχεδιαστεί ως πρόγραμμα βιομηχανικής έρευνας, το οποίο είναι ειδικά προσαρμοσμένο για την υποστήριξη της διασυνοριακής συνεργασίας, ενώ παρέχει ταυτόχρονα τη δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ της βιομηχανίας και της ακαδημαϊκής κοινότητας με στόχο τη στήριξη της διεξαγωγής ειδικής βιομηχανικής έρευνας.

Η προτεινόμενη μεταρρύθμιση θα συμβάλει σημαντικά στους μακροπρόθεσμους στόχους πολιτικής της ΕΕ και θα καλύψει τις ανάγκες των συμφεροντούχων. Ο εμπροσθοβαρής χαρακτήρας των επενδύσεων θα επιτρέψει την υλοποίηση φιλόδοξων ερευνητικών έργων, τα οποία θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα έως το 2050, με παράλληλη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας. Θα επιτρέψει επίσης τη χρηματοδότηση των αναθεωρημένων ποσοστών χρηματοδότησης που θα ανταποκρίνονται στις συστάσεις των ενδιαφερόμενων μερών και θα συμβάλει στην προσέλκυση περισσότερων επενδύσεων και στην ευρύτερη συμμετοχή στο πρόγραμμα του TEAX. Ο εξορθολογισμός των ερευνητικών στόχων, οι οποίοι θα είναι καλύτερα προσαρμοσμένοι στις συνθήκες της τρέχουσας πραγματικότητας με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωποι οι τομείς, θα συμβάλει στη μεγιστοποίηση του αντικτύπου του προγράμματος. Με την προτεινόμενη μεταρρύθμιση θεσπίζεται επίσης απαίτηση διεξαγωγής δραστηριοτήτων ανάπτυξης και εμπορευματοποίησης στην Ευρώπη, ώστε να διασφαλίζεται ο βέλτιστος αντίκτυπος των έργων E&K στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, η μεταρρύθμιση θα αρχίσει ιδανικά να ισχύει τον Ιανουάριο του 2027. Μολονότι τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν έχουν ζητήσει συγκεκριμένα αυτό το χρονοδιάγραμμα, θα προσφέρει νωρίτερα ελκυστικότερους όρους προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Θα συσχετιστεί με μια σειρά μέτρων που αποσκοπούν στη στήριξη των ενεργοβόρων βιομηχανιών (για παράδειγμα, την πράξη επιτάχυνσης της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας), όπως περιγράφεται στην εισαγωγή. Πράγματι, η μεταρρύθμιση αυτή πρέπει να γίνει κατανοητή σε ένα ευρύτερο πλαίσιο πολιτικής, στο οποίο οι ενεργοβόροι τομείς θεωρούνται βασικοί παράγοντες για τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Τα πορίσματα της εσωτερικής αξιολόγησης που διενεργήθηκε για την περίοδο 2021-2024 κατέδειξαν ότι το TEAX έχει αποδείξει την αποτελεσματικότητά του μέσω της ετήσιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για τη στήριξη των τομέων του άνθρακα και του χάλυβα στο πλαίσιο της άριστης συνεργατικής έρευνας και της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα. Ωστόσο, έδειξε επίσης ότι δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες της μεταρρύθμισης του 2021 όσον αφορά τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα μεγάλης αξίας, κάτι που αποτυπώνεται στην υστέρηση εκτέλεσης του προγράμματος. Το πρόγραμμα και ιδίως οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα υψηλής αξίας υπό τις παρούσες συνθήκες δεν είναι αρκετά ελκυστικά ώστε να αποφέρουν μεγάλες ιδιωτικές επενδύσεις που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των σημερινών στόχων της βιομηχανικής απανθρακοποίησης.

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Το πρόγραμμα του TEAX υπόκειται στις διατάξεις του πρωτοκόλλου αριθ. 37 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες της λήξης της Συνθήκης EKAX και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα. Το πρωτόκολλο ορίζει ρητά ότι τα έσοδα από τα περιουσιακά στοιχεία της υπό εκκαθάριση EKAX χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την έρευνα, εκτός του προγράμματος-πλασίου έρευνας, στους τομείς που

σχετίζονται με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα. Ωστόσο, μπορούν να δημιουργηθούν συνέργειες με το επόμενο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το Ταμείο Ανταγωνιστικότητας. Το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα μπορεί να αντιμετωπίσει το πλήρες φάσμα των ερευνητικών προκλήσεων στους τομείς του άνθρακα και του χάλυβα, καθώς και να μοχλεύσει πρόσθετες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην E&K. Επομένως, μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση του ευρωπαϊκού τοπίου έρευνας και καινοτομίας και να επιταχύνει την εμπορευματοποίηση και τη διάδοση της καινοτομίας.

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Η χρηματοδότηση θα προέρχεται αποκλειστικά από τα υπολειπόμενα περιουσιακά στοιχεία της υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, καθώς και από τα έσοδα που θα προκύψουν από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία. Η χρηματοδότηση της EKAX εξασφαλιζόταν από i) τις εισφορές που έπρεπε να καταβάλλουν οι περισσότεροι παραγωγοί άνθρακα και χάλυβα με βάση την παραγωγή τους, και ii) τις εισφορές των χωρών που προσχώρησαν μεταγενέστερα στην ΕΕ. Οι πόροι αυτοί αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των περιουσιακών στοιχείων που δημιουργήθηκαν. Το Ταμείο θα εξακολουθήσει να υφίσταται ως έχει μέχρι την εξάντληση των περιουσιακών στοιχείων.

1.6. Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της

περιορισμένη διάρκεια

- σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2027
- δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2027 έως το 2030 το αργότερο για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το 2027 έως το 2034 για πιστώσεις πληρωμών.

απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
- από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- σε διεθνείς οργανισμούς και στους οργανισμούς αυτών (να προσδιοριστούν)
- στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- σε οργανισμούς ή πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας βάσει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- σε οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος, διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους ή το δίκαιο της Ένωσης και είναι επιλέξιμοι για να τους ανατεθεί, σύμφωνα με ειδικούς τομεακούς κανόνες, η εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ή δημοσιονομικών εγγυήσεων, στον βαθμό που οι εν λόγω οργανισμοί ελέγχονται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή από οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο επιφορτισμένους με δημόσια υπηρεσία και τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις υπό μορφή από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνης από τους ελέγχοντες οργανισμούς ή

ισοδύναμες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και οι οποίες μπορεί να περιορίζονται, για κάθε δράση, στο μέγιστο ποσό της στήριξης της Ένωσης.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Οι κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για το πρόγραμμα αυτό θα πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και στους κανόνες εφαρμογής του.

Η πρόοδος του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του θα μετράται μέσω της παρακολούθησης που διενεργείται από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό, επί του παρόντος από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Έρευνας (REA) με την υποστήριξη των τεχνικών ομάδων του TEAX (5 για τον χάλυβα και 2 για τον άνθρακα).

Όλα τα δεδομένα σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης του προγράμματος (αιτήσεις, ποσοστά επιτυχίας, χρόνος μέχρι την επιχορήγηση, είδος δικαιούχων κ.λπ.) θα συλλέγονται και θα αποθηκεύονται στην τράπεζα αποθήκευσης δεδομένων για τις ηλεκτρονικές επιχορηγήσεις.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται

Το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα θα υλοποιηθεί μέσω άμεσης διαχείρισης, η οποία ανατίθεται στους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Έρευνας (REA), ο οποίος συστάθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 58/2003 του Συμβουλίου. Η ανάθεση δραστηριοτήτων στον εν λόγω εκτελεστικό οργανισμό υπόκειται σε υποχρεωτική ανεξάρτητη εκ των προτέρων ανάλυση κόστους-οφέλους και ο Οργανισμός υποβάλλεται σε τακτικές αξιολογήσεις που διενεργούνται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Στο πλαίσιο της προαναφερόμενης ανάλυσης κόστους-οφέλους θα εξεταστεί επίσης το κόστος του ελέγχου και της εποπτείας. Οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις που διενεργήθηκαν το 2012 και το 2015 επιβεβαιώνουν την υψηλή αποδοτικότητα και προστιθέμενη αξία των εκτελεστικών οργανισμών όσον αφορά την υλοποίηση των προγραμμάτων. Τα περιουσιακά στοιχεία της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, οι πόροι του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα θα τεθούν υπό διαχείριση με σκοπό την παροχή ετήσιων πληρωμών εντός των ορίων της ετήσιας κατανομής για τη χρηματοδότηση συνεργατικής έρευνας στους τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα. Οι ετήσιες πληρωμές χρηματοδοτούνται μέσω των καθαρών εσόδων από τις επενδύσεις και μέσω των εσόδων από την πώληση μέρους των περιουσιακών στοιχείων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, από τους πόρους του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, έως το ετήσιο ποσό των πιστώσεων πληρωμών που καθορίζεται από την ορισθείσα υπηρεσία της Επιτροπής. Οι δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές επανεξετάστηκαν ή συμπληρώθηκαν, κατά περίπτωση. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή επαναξιολογεί τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών και προτείνει τυχόν σκόπιμες τροποποιήσεις. Η στρατηγική ελέγχου του ερευνητικού

προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα θα ευθυγραμμιστεί με εκείνη του προγράμματος-πλαίσου έρευνας και καινοτομίας. Συνεπώς, θα επωφεληθεί από το σύνολο των μέτρων απλούστευσης που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Έχουν θεσπιστεί μέτρα απλούστευσης για τη διευκόλυνση της υλοποίησης του ερευνητικού προγράμματος. Η χρηματοδότηση θα παρέχεται με τη μορφή επιχορηγήσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Οι προτεινόμενες αλλαγές όσον αφορά τους τρόπους χρηματοδότησης (κατ' αποκοπή ποσό) θα διασφαλίσουν την ευθυγράμμιση με τους τρόπους χρηματοδότησης του ερευνητικού προγράμματος της ΕΕ και θα συμβάλουν στην ελαχιστοποίηση της ευπάθειας σε δημοσιονομικά σφάλματα. Η πρόταση θα εφαρμόζει ενιαίο ποσοστό χρηματοδότησης ανά δράση για όλες τις δραστηριότητες που χρηματοδοτεί. Το μέγιστο ποσοστό ανά δράση θα καθορίζεται στους όρους της αντίστοιχης πρόσκλησης. Σύμφωνα με την προτεινόμενη μεταρρύθμιση, προβλέπεται η δυνατότητα επιστροφής έως και του 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για μια δράση στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος, εξαιρουμένων των μη κερδοσκοπικών νομικών οντοτήτων, στις οποίες μπορεί να επιστραφεί έως και το 70 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Κατ' εξαίρεση, οι ΜΜΕ είναι επιλέξιμες για ποσοστό χρηματοδότησης έως και 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Η προτεινόμενη μεταρρύθμιση προβλέπει τον καθορισμό του τρόπου δήλωσης των έμμεσων δαπανών στους όρους της πρόσκλησης, στους οποίους θα πρέπει να αναφέρεται αν είναι δυνατή η εφαρμογή μοναδιαίων δαπανών ή κατ' αποκοπή ποσών. Το βασικό κίνητρο για την έγκριση της χρηματοδότησης με κατ' αποκοπή ποσά δεν θα είναι η μείωση του ποσοστού σφάλματος, αλλά η επίτευξη όλων των στόχων του προγράμματος. Το πρόγραμμα θα επωφελείται από οικονομικά αποδοτικές υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της υλοποίησης προγραμμάτων υπό άμεση διαχείριση (κεντρική διαχείριση των εμπειρογνομόνων σε θέματα αξιολόγησης, εκ των υστέρων λογιστικός έλεγχος, ΤΠ κ.λπ.). Η στρατηγική ελέγχου βασίζεται σε διαδικασίες για την επιλογή των καλύτερων έργων και τη μετατροπή τους σε νομικά μέσα:

- στη διαχείριση έργων και συμβάσεων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής εκάστου έργου, σε εκ των προτέρων ελέγχους των απαιτήσεων σε ποσοστό 100 %,
- στα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων που υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο κατώτατο όριο και στην πιστοποίηση των μεθοδολογιών για τον υπολογισμό των μοναδιαίων δαπανών ή για την εκ των προτέρων αξιολόγηση σε εθελοντική βάση,
- σε εκ των υστέρων δειγματοληπτικούς λογιστικούς ελέγχους (τυχαίους και βάσει κινδύνου) των πληρωμών απαιτήσεων για επιχορηγήσεις βάσει πραγματικών δαπανών,
- σε τακτικές επανεξετάσεις των έργων όσον αφορά την τεχνική υλοποίηση και τα αποτελέσματα για το σύνολο των επιχορηγήσεων,
- σε εκ των υστέρων τεχνικές επισκοπήσεις δείγματος επιχορηγήσεων.

Η εν λόγω στρατηγική και προσέγγιση ελέγχου έχει αποδείξει την οικονομική της αποδοτικότητα μετά την ανάθεση του προγράμματος στον REA, όπως αναφέρεται στην τριετή εξωτερική αξιολόγηση του Οργανισμού. Επίσης, τα αποτελέσματα των εκ των υστέρων ελέγχων καταδεικνύουν ότι η εν λόγω στρατηγική ελέγχου επιτρέπει τη διατήρηση του κινδύνου νομιμότητας / κανονικότητας κάτω από το όριο του 2 %.

Το διαπιστωθέν ποσοστό σφάλματος για τα δύο τελευταία έτη του TEAX ανέρχεται σε 2,03 %, με «εναπομένον» ποσοστό σφάλματος 1,70 %, συνυπολογιζόμενου του συνόλου των ανακτήσεων και των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν ή θα πραγματοποιηθούν. Με τη θέσπιση των κατ' αποκοπή ποσών και των επιλογών απλουστευμένου κόστους (EAK), αναμένεται ότι το διαπιστωθέν ποσοστό σφάλματος θα διατηρηθεί κάτω από το 2 %.

Επί του παρόντος, το TEAX υλοποιείται από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Έρευνας (REA). Με την επιφύλαξη της επικείμενης ανάλυσης κόστους-οφέλους για την ανάθεση εκτελεστικών καθηκόντων σε εκτελεστικούς οργανισμούς, βάσει του μελλοντικού ΠΔΠ, η ΓΔ RTD προβλέπει την ανάθεση του καθήκοντος αυτού σε εκτελεστικό οργανισμό.

2.2.2. *Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους*

Η διαχείριση της υλοποίησης των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του TEAX θα γίνεται υπό όρους και σύμφωνα με επιχειρησιακές διαδικασίες παρόμοιες με τη διαχείριση του προγράμματος-πλαίσιου έρευνας και καινοτομίας. Κατά συνέπεια, οι κίνδυνοι είναι παρόμοιοι με εκείνους του προγράμματος-πλαίσιου και συνδέονται ειδικότερα με την επίτευξη του στόχου που καθορίζεται στις προτάσεις που αξιολογούνται θετικά και τη διασφάλιση της νομιμότητας / κανονικότητας των εκταμιευθεισών επιχορηγήσεων για την επιστροφή των πραγματοποιηθεισών δαπανών.

Στο μέτρο του δυνατού, ο REA θα εφαρμόζει παρόμοιες στρατηγικές εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχων για τη διασφάλιση της νομιμότητας / κανονικότητας των πράξεων. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται ένα χρηματοπιστωτικό κύκλωμα με αντισταθμίσεις, στο πλαίσιο του οποίου η κεντρική μονάδα χρηματοδότησης επαληθεύει όλες τις πράξεις δαπανών, και μια στρατηγική εκ των υστέρων ελέγχων που έχει συμφωνηθεί με τη ΓΔ RTD και εφαρμόζεται σε στενή συνεργασία με τη μονάδα εκ των υστέρων ελέγχων της ΓΔ RTD. Έχει αποδειχθεί ότι τα ποσοστά σφάλματος που διαπιστώθηκαν κατά τους εκ των υστέρων ελέγχους προηγούμενων ετών δεν υπερβαίνουν το ανεκτό ποσοστό σφάλματος του 2 %.

2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Σύμφωνα με τη χαμηλότερη εκτίμηση των δαπανών του συστήματος ελέγχου (αξιολόγηση, επιλογή, διαχείριση έργων, εκ των προτέρων και εκ των υστέρων έλεγχος), αυτές κυμαίνονται μεταξύ 2 % και 4 % σε όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του προγράμματος-πλαίσιου έρευνας «Ορίζων Ευρώπη». Εκτιμάται ότι το αντίστοιχο ποσοστό για το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα κυμαίνεται επίσης μεταξύ 2 % και 4 %. Το εν λόγω κόστος θεωρείται εύλογο λαμβανομένων υπόψη των προσπαθειών που απαιτούνται για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων, καθώς και του αριθμού των πράξεων. Το εκτιμώμενο επίπεδο κινδύνου σφάλματος κατά την πληρωμή επιχορηγήσεων στο πλαίσιο ενός μοντέλου χρηματοδότησης που βασίζεται στην επιστροφή μη επιλέξιμων δαπανών ανέρχεται σε ποσοστό 2,0 % – 3,0 %. Ο κίνδυνος σφάλματος κατά το κλείσιμο (μετά την

πραγματοποίηση ελέγχων και διορθώσεων) είναι μικρότερος του 2 % για το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα. Ο αναμενόμενος κίνδυνος σφάλματος για επιχορηγήσεις στο πλαίσιο ενός μοντέλου χρηματοδότησης που βασίζεται σε κατ' αποκοπή ποσά πλησιάζει το 0 % (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο). Η συνολική προσδοκία όσον αφορά τα ποσοστά σφάλματος θα εξαρτηθεί από την ισορροπία μεταξύ των δύο μεθόδων χρηματοδότησης (επιστροφή επιλέξιμων δαπανών και κατ' αποκοπή ποσά). Πρόθεση της Επιτροπής είναι να εφαρμόσει το μοντέλο χρηματοδότησης με κατ' αποκοπή ποσά όπου κρίνεται σκόπιμο. Ωστόσο, το βασικό κίνητρο για την έγκριση της χρηματοδότησης με κατ' αποκοπή ποσά δεν θα είναι η μείωση του ποσοστού σφάλματος, αλλά η επίτευξη όλων των στόχων του προγράμματος.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Οι αυστηροί εκ των προτέρων έλεγχοι που εφαρμόζονται στο σύνολο των δαπανών και οι δειγματοληπτικοί και βάσει κινδύνου εκ των υστέρων έλεγχοι συμβάλλουν τόσο στον εντοπισμό όσο και στη διόρθωση σφαλμάτων.

Οι υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του ερευνητικού προγράμματος είναι αποφασισμένες να καταπολεμήσουν την απάτη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας διαχείρισης επιχορηγήσεων. Έχουν αναπτύξει και εφαρμόζουν κοινές και τομεακές στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης, συμπεριλαμβανομένης της ενισχυμένης χρήσης των πληροφοριών, ιδίως με τη χρήση προηγμένων εργαλείων ΓΠ, την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού, καθώς και με παρουσιάσεις για την ευαισθητοποίηση των δικαιούχων επιχορηγήσεων και των τεχνικών ομάδων. Οι προσπάθειες αυτές θα συνεχιστούν και οι δραστηριότητες για την καταπολέμηση της απάτης και την εκτίμηση κινδύνου θα ενισχυθούν περαιτέρω χάρη στην τρέχουσα ανάπτυξη του εσωτερικού εργαλείου βαθμολόγησης κινδύνου ARACHNE από τις κεντρικές υπηρεσίες. Συνολικά, τα μέτρα που προτείνονται, καθώς και η ενισχυμένη επιστημονική αξιολόγηση και ο έλεγχος, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να έχουν θετικό αντίκτυπο στην καταπολέμηση της απάτης, η οποία θα συνεχιστεί και στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος. Είναι σκόπιμο να υπογραμμιστεί ότι οι διαπιστωθείσες απάτες εξακολουθούν να είναι ελάχιστες σε αναλογία προς το σύνολο των δαπανών έρευνας και καινοτομίας, ωστόσο οι υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του ερευνητικού προγράμματος διατηρούν ακέραιη τη δέσμευσή τους για την καταπολέμησή της. Στο πλαίσιο της νομοθεσίας θα διασφαλιστεί ότι οι λογιστικοί έλεγχοι, οι επανεξετάσεις και οι έρευνες μπορούν να διενεργούνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), καθώς και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, μέσω των τυποποιημένων διατάξεων που χρησιμοποιούνται ήδη στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ.

883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε περιπτώσεις απάτης και άλλων αξιόποινων πράξεων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ⁴⁰	χωρών ΕΖΕΣ ⁴¹	υποψηφίων χωρών και δυνάμει υποψηφίων μελών ⁴²	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα με ειδικό προορισμό
01	01 20 03 02 - Άνθρακας	ΔΠ	OXI	OXI	OXI	ΝΑΙ
01	01 20 03 01 - Χάλυβας	ΔΠ	OXI	OXI	OXI	ΝΑΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων χωρών και δυνάμει υποψηφίων μελών	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα με ειδικό προορισμό
	[XX.YY.YY.YY]	ΔΠ/ΜΔΠ	ΝΑΙ/OX I	ΝΑΙ/OXI	ΝΑΙ/OX I	ΝΑΙ/OXI
	[XX.YY.YY.YY]	ΔΠ/ΜΔΠ	ΝΑΙ/OX I	ΝΑΙ/OXI	ΝΑΙ/OX I	ΝΑΙ/OXI
	[XX.YY.YY.YY]	ΔΠ/ΜΔΠ	ΝΑΙ/OX I	ΝΑΙ/OXI	ΝΑΙ/OX I	ΝΑΙ/OXI

⁴⁰ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁴¹ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁴² Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη από τα Δυτικά Βαλκάνια.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.1.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αριθμός	01
---	---------	----

ΓΔ: RTD			Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ 2028-2034	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033			2034
Επιχειρησιακές πιστώσεις												
Γραμμή του προϋπολογισμού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)									0,000	0,000
	Πληρωμές	(2α)									0,000	0,000
Γραμμή του προϋπολογισμού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)									0,000	0,000
	Πληρωμές	(2β)									0,000	0,000
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων												
Γραμμή του προϋπολογισμού		(3)						0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ RTD	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	=2α+2β+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

			Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς στον αποκεντρωμένο οργανισμό)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 1 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των τομέων 1 έως 6 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου(ποσό αναφοράς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		7		Διοικητικές δαπάνες								
ΓΔ: RTD		Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2028-2034	ΜΕΤΑ ΤΟ 2034	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034				
• Ανθρώπινοι πόροι		0,780	0,780	0,780	0,780	0,101	0,000	0,000	3,221	0,000	3,221	
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,050	0,050	0,050	0,050	0,000	0,000	0,000	0,200		0,200	
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ RTD		0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421	
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

3.2.1.2. Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		01		Έρευνα και καινοτομία								
ΓΔ: RTD		Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟ	ΣΥΝΟ	ΓΕΝΙΚ

			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	ΛΟ ΠΔΠ 2028-2034	ΛΟ ΠΔΠ 2021-2027	Ο ΣΥΝΟ ΛΟ
Επιχειρησιακές πιστώσεις													
Γραμμή του προϋπολογισμού: 01 20 03 01 και 01 20 03 02	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	200,00 0	200,00 0	200,00 0	200,00 0					600,000	200,000	800,000
	Πληρωμές	(2α)	112,00 0	227,00 0	273,00 0	216,00 0	196,0 00	39,0 00	40,0 00	25,0 00	1 016 0 00	112,000	1128,00 0
Γραμμή του προϋπολογισμού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)									0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	(2β)									0,000	0,000	0,000
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων													
Γραμμή του προϋπολογισμού		(3)									0,000		0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ RTD	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β+3	200,0 00	200,0 00	200,0 00	200,0 00	0,000	0,00 0	0,00 0	0,00 0	600,000	200,000	80,000
	Πληρωμές	=2α+2β+3	112,0 00	227,0 00	273,0 00	216,0 00	196,0 00	39,0 00	40,0 00	25,0 00	1016,00 0	112,000	1128,00 0

ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	200,000	200,000	200,000	200,000	0,000	0,000	0,000	0,000	600,000	200,000	800,000
	Πληρωμές	(5)	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000
Σύνολο πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 1 του πολυετούς δημοσιονομικού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	200,000	200,000	200,000	200,000	0,000	0,000	0,000	0,000	600,000	200,000	800,000
	Πληρωμές	=5+6	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000

πλαisiou													
----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
--	---	-----------------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

ΓΔ: RTD	Έτος 2027	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021-2027	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	
												• Ανθρώπινοι πόροι
• Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,000	0,000	0,000	0,000								0,000
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ <.....>	0,000	0,000	0,000	0,000								0,000

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,000	0,000	0,000	0,000							0,000
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--	--	--------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2027	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021-2027	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις (δεν συμπληρώνεται για αποκεντρωμένους οργανισμούς)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα			Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται ώστε να αποτυπώνεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)										ΣΥΝΟΛΟ			
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																			
	↓	Είδος ⁴³	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ⁴⁴ ...																				
— Αποτέλεσμα																				
- Αποτέλεσμα																				
- Αποτέλεσμα																				
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																				
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																				
- Αποτέλεσμα																				
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																				
ΣΥΝΟΛΑ																				

⁴³ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

⁴⁴ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.3.2. «Ειδικό στόχο»

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.3.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ 2028-2034	Μετά το 2024	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
ΤΟΜΕΑΣ 7										
Ανθρώπινοι πόροι	0,780	0,780	0,780	0,780	0,101	0,000	0,000	3,221	0,000	3,221
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,050	0,050	0,050	0,050	0,000	0,000	0,000	0,200	0,000	0,200
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7										
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ του ΤΟΜΕΑ 7 και εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

3.2.4. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.4.1. Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδύναμων πλήρους απασχόλησης (ΠΠΑ)

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΜΕΤΑ ΤΟ
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2034	
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)									
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	2	2	2	2	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε ΠΠΑ)									
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)	4	4	4	4	1	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γραμμή διοικητικής στήριξης[XX.01.YY.YY]	— στην έδρα	0	0	0	0	0	0	0	0
	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0	0	0	0	0	0

01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 7	0	0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — εκτός του τομέα 7	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	6	6	6	6	1	0	0	0

Ο αριθμός των ΠΙΑ είναι ενδεικτικός και δεν προδικάζει την έκβαση των διαπραγματεύσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη για το επόμενο ΠΔΠ. Επιπλέον, οι πρόσθετοι πόροι για την Επιτροπή προβλέπεται να ανατεθούν σε εκτελεστικό οργανισμό βάσει του μελλοντικού ΠΔΠ, με την επιφύλαξη της επικείμενης ανάλυσης κόστους-οφέλους για την ανάθεση εκτελεστικών καθηκόντων σε εκτελεστικούς οργανισμούς.

Προσωπικό που απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης (σε ΠΙΑ):

	Θα καλυφθεί από το εν ενεργεία προσωπικό που είναι διαθέσιμο στις υπηρεσίες της Επιτροπής	Έκτακτο πρόσθετο προσωπικό*		
		Θα χρηματοδοτηθεί από τον τομέα 7 ή από τη γραμμή για την έρευνα	Θα χρηματοδοτηθεί από τη γραμμή ΒΑ	Θα χρηματοδοτηθεί από τέλη
Θέσεις απασχόλησης στον πίνακα προσωπικού		2	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου
Εξωτερικό προσωπικό (AC, END, INT)		4	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων	Επιπλέον των 4 μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων που διατίθενται επί του παρόντος για το TEAX, θα απαιτηθούν δύο πρόσθετα ΠΙΑ για τη διαχείριση της πολιτικής εφαρμογής της μεταρρύθμισης, καθώς και για την εκτέλεση της μεταρρύθμισης και την εποπτεία των αυξημένων δραστηριοτήτων χρηματοδότησης και διαχείρισης του προγράμματος. Η ενίσχυση αυτή είναι προσωρινή και μπορεί να ανακατανομηθεί εκ νέου μετά το 2031.
Εξωτερικού προσωπικού	Η μεταρρύθμιση του TEAX συνεπάγεται αύξηση κατά 80 % των ετήσιων κατανομών και αναθεώρηση των όρων των προσκλήσεων για τα έτη 2027 έως και 2030. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μεγαλύτερο φόρτο εργασίας για τη μονάδα του TEAX όσον αφορά την προκήρυξη των προσκλήσεων και τη διενέργεια αξιολογήσεων. Ο φόρτος εργασίας θα αυξηθεί ακόμα περισσότερο με την εισαγωγή της διπλής χρήσης στο πρόγραμμα. Απαιτούνται 4 πρόσθετα ΠΙΑ ως συμβασιούχοι υπάλληλοι για θέσεις διαχειριστών προγράμματος και υπευθύνων προγράμματος, επιπλέον των 16 που

διατίθενται επί του παρόντος για το TEAX. Η συνολική κατανομή που απαιτείται θα μειωθεί σταδιακά μετά το 2031, δεδομένου ότι δεν προκηρύσσονται περαιτέρω προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και τα έργα ολοκληρώνονται.

3.2.5. Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας

Υποχρεωτικά: Στον πίνακα που ακολουθεί θα πρέπει να συμπεριληφθεί η βέλτιστη εκτίμηση των επενδύσεων ψηφιακής τεχνολογίας που συνεπάγεται η πρόταση/πρωτοβουλία.

Κατ' εξαίρεση, όταν απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης/πρωτοβουλίας, οι πιστώσεις του τομέα 7 θα πρέπει να παρατίθενται στην καθορισμένη γραμμή.

Οι πιστώσεις των τομέων 1-6 θα πρέπει να καταχωρίζονται ως «δαπάνες ΤΠ στο πλαίσιο πολιτικών προς υποστήριξη επιχειρησιακών προγραμμάτων». Οι δαπάνες αυτές αφορούν τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό που θα χρησιμοποιηθεί για την επαναχρησιμοποίηση/αγορά/ανάπτυξη πλατφορμών/εργαλείων ΤΠ που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πρωτοβουλίας και τις συναφείς επενδύσεις (π.χ. άδειες, μελέτες, αποθήκευση δεδομένων κ.λπ.). Οι πληροφορίες στον παρόντα πίνακα θα πρέπει να συνάδουν με τα στοιχεία που παρατίθενται στο σημείο 4 «Ψηφιακές διαστάσεις».

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων ψηφιακού τομέα και πιστώσεων ΤΠ	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2028-2034
Δαπάνες ΤΠ (εσωτερικές)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Δαπάνες ΤΠ για πολιτικές που υποστηρίζουν επιχειρησιακά προγράμματα	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867
ΣΥΝΟΛΟ	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867

3.2.6. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).
- συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μέσων, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.
- συνεπάγεται αναθεώρηση του ΠΔΠ.

3.2.7. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους

- προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - στους ιδίους πόρους
 - στα λοιπά έσοδα
 - να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού, πιστώσεις σχετιζόμενες με τα έσοδα που προέρχονται από το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα θα πρέπει να θεωρούνται εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό. Γραμμές του προϋπολογισμού 01 20 03 02 (Άνθρακας) και 01 20 03 01 (Χάλυβας)

4. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα χρησιμοποιεί τα εταιρικά εργαλεία που περιγράφονται στο νομικό, δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».